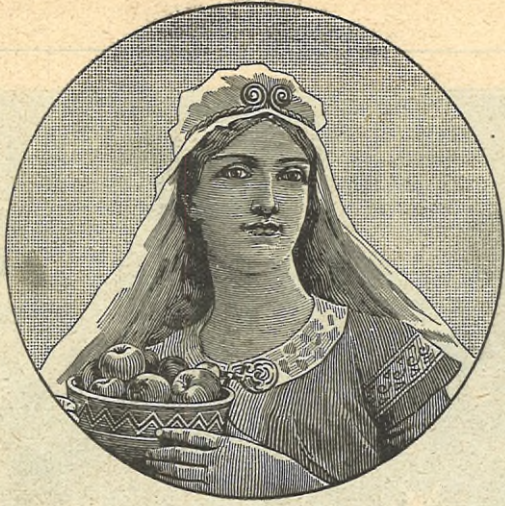

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:r 10 (689)

LÖRDAGEN DEN 10 MARS 1900

13:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS PRAKTUPPLAGA » 7:50 IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÄNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
---	--	--	--	---

ETT SVENKST KONSTNÄRSHEM I HELSINGFORS.

H. Hamqvist foto.

GRAFVE BIRGER MÖRNER.

GRAFVINNAN EBETH MÖRNER.

IETT NYUPPFÖRDT, originellt och stilfullt stenhus vid Georgsgatan i Helsingfors ha sekreteraren vid svensk-norska generalkonsulatet, författaren greve Birger Mörner och hans grevinnan slagit upp sina bopålar. Endast sedan ett halft år tillbaka äro de bosatta i den finska hufvudstaden, men båda ha förut besökt Helsingfors, greve Mörner första gången för ett dussin år sedan, då han med skalden Karl August Tavaststjerna gjorde resan öfver Ålands haf, andra gången då han anlände till sin finske skaldebrodrens begrafning, och grevinnan Mörner kom för ett par år sedan till Helsingfors med svenska pianisten fröken Sigrid Carlheim-Gyllensköld, då båda kon-

serterade i Helsingfors och Åbo. — Säsom bekant har greve Mörner numera blifvit förflyttad till svensk-norska konsulatet i Genua och kommer, jämte sin grevinnan, att öfverflytta till Italien redan i denna månad. Deras sejour i Helsingfors har alltså icke varit långt. Men likasom de själfva med saknad lämna det vintriga, men varma Finland, så skola de med liflig vänskap och uppriktig tillgifvenhet ihågkommas af ett stort antal vänner i Helsingfors, hvilka icke glömma den insats, som Birger och Ebeth Mörner gjort i den finska hufvudstadens konstnärliga och societetslif. Icke gärna ville man släppa dem ifrån sig, ty huru raskt de ideella intressena än pulsera i den unga finska hufvudstadens ådror,

råder där dock ej något öfverflöd på lifgivande krafter; sådana skulle behövas mer än väl, och så välkomna tillskott, som dem konstnärsparet Mörner skänkt, skulle man egentligen icke ha råd att mista.

Unge greve Gösta Mörner, nu ett par år gammal, och hans litet äldre syster Marianne, äfven Pyttan kallad, spela en nog så viktig roll i det trefna hemmet vid Georgsgatan. De sysselsätta föräldrarna på det allra intensivaste sätt, leksakshästen och dockan, som synas på bilden från det Mörnerska hemmet, få nog ej länge ligga där, ty i nästa minut skola de helt säkert afhämtas af de instormande små, och föräldrarnas gäster plåga oftast nog, utan att de riktigt veta huru det tillgått, be-

finna sig i ett lika så lifligt samspråk med Gösta och Pyttan om alla de oskyldiga små intressen, som fylla deras barnavärld, som med deras föräldrar om konst, litteratur och musik.

Att det är ett konstnärshem, där sånggudinnorna stadigt gästa, det märker en besökande genast vid inträdet i den Mörnerska salongen. Gamla, månghundraåriga gobeliner pryda väggarna, möbel i empirestil och style Louis XVI — däribland ett dyrbart skrifbord med bourbonernas vapen i metallinläggning, ett Gripsholmsbord från 1600-talet, ett gammalt, vackert väggyr, som tillhört grefve Mörners förfäder, m. fl. värdefulla pjäser — förläna rummet karaktär. En massa fotografier af samtida svenska författare med egenhändiga dedikationer fyller etagerer och hyllor, på väggarna hänga etsningar och akvareller, däribland en äkta Liljefors och ett beduinöfverfall af skalden Heidenstam, och på pianot ligga hela högar af noter och notmanuskript, — det allra mesta sångkompositioner af svenska och finska tonsättare, hvilka så vackert och själfvullt blifvit tolkade af grefvinna Ebeth Mörner vid hennes konserter i Helsingfors.

Grefvinnan Mörner har gjort mycket för kändedomen om de unga svenska komponisterna i Finland. Vid sin första konsert i Helsingfors framförde sångerskan idel svenska sångkomponister, Sjögren, Stenhammar, Lundberg m. fl., hvilkas betydande och poetiskt innerliga tonsättningar endast till en ringa del voro kända i det finska systerlandet. De åhördes med förtjusning, värdesattes intresseradt af den finska musikkritiken och vunno en hastig spridning inom musikaliska kretsar i den finska hufvudstaden. Tack vare grefvinna Mörners varma intresse möjliggjordes äfven Emil Sjögrens kompositionskonsert i Helsingfors sistlidne november, då han, åtföljd af konsertmästar Tor Aulin, för en ytterst fängslad publik framförde sina färgpräktiga orkesternummer, klaverpjäser och sånger, hvilka, tolkade af grefvinna Mörner, funno en intim förståelse och genklang i allas hjärtan.

Ebeth Mörners sång fångslar i främsta rummet genom det själfvulla föredraget, hvilket kommer sångkompositionernas musikaliska anda och stil så nära som möjligt, på samma gång texternas poetiska innebörd på ett fint och intelligent sätt beaktas. Att grefvinna Mörner därför framstår såsom en ovanligt sympatisk tolk af de moderna svenska och norska liederkomponisternas alster, är en sanna sak, som den finska hufvudstadspressen upprepade gånger haft nöjet att konstatera. Hennes stämman är ej stor, men behaglig och af denna nordiska, böjliga klang, som smeker sinnet och vinner snabb förståelse. Helsingfors' publik blef för sista gången i tillfälle att lyssna till grefvinna Mörners vackra sång vid den musikaliskt-litterära soaré, som konstnärsparet Mörner föranstaltade den 16 februari till förmån för Polytekniska föreningens i Helsingfors understödsfond till skalden K. A. Tavaststjernas minne.

Grefve Birger Mörners ungdomsdikter »Tattarbod» födde sympatier för sin författare här i Finland, redan innan denne stiftat personlig bekantskap med den finska lyrikens målsmän. Då han och skalden Tavaststjerna sedan sammanträffade, grundlades ögonblickligen en varm, förståelsefull vänskap dem emellan, en vänskap, åt hvilken den svenske diktaren gaf ett rörande och djupt uttryck, då han vid sin

FRÅN GREFVEN OCH GREFVINNA MÖRNERNS HEM I HELSINGFORS. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI.

andra resa till Finland stod framför sin finske skaldeborders öppnade grift och under vemodig rörelse lade sin krans till de många tiotals andra, hvilka höljde grafven med sorgens och den bittra förlustens tunga rosor. Och då grefve Mörner såsom sekreterare vid konsulatet helt och hållet flyttade öfver till Helsingfors, mottogs han genast med sympatiens öppna famn af de konstnärliga och litterära kretsarna i Helsingfors. Hans ypperliga skildring från rococo-tiden »Dess höga plaisir» lästes och bedömdes lika sympatiskt i Finland som i de andra länder, där boken i öfversättning blifvit känd, och totalomdömet om hans sista arbete, den historiska legenden »Fru Brahe till Eriksholm», sammanföll med det som Karl Erik Forsslund nyligen fällde i tidskriften »Ord och bild»: »Erik Langes och Sophia Brahes saga är förtald i en sällspordt klar och enkel stil, ädelt lugn, vemodigt kvällande som en bäck djupt inne i en stor skog; när man läst den till slut, tycker man sig ha känt en gammal visa af innerlig och alltigenom äkta klang — och man minns den som ett litet fint och själfvullt konstverk.»

Under sin vistelse i Helsingfors har grefve Mörner publicerat uppsatser om nyare svensk konst i finska och ryska tidskrifter samt några stämmingsfulla dikter och ett par poetiska skisser i tidningen »Aftonposten», hvarjämte han därsammastädes offentliggjort, i förkortad form, innehållet af ett föredrag, som han till förmån för skeppsbrutna norska fiskare på senhösten höll i universitetets i Helsingfors solennitetssal om det moderna rummet, d. v. s. konsten att på ett enkelt, men smakfullt och stilenligt sätt möblera hemmen. Grefve Mörner har mycket ifrat för den allmänna smaknivåns höjande i detta afseende i Finland, och man har skäl att hoppas, det hans sträfvande härutinnan icke skall spårlost gå förbi, isynnerhet sedan han på ett metodiskt sätt uttalat sig i ämnet i de populära föredrag, hvilka han under sommaren höll vid de af fröknarna Wellingk och Bre-

mer i Helsingfors arrangerade privata föreläsningkurserna för hufvudstadens bildade damer.

En annan och icke oväsentlig sida af Birger Mörners litterära verksamhet i Finland är den andel han haft i de svenska öfversättningarna af finske författaren Juhani Aho's arbeten. Hr Aho, som själf är mäktig af svenska språket, har till en del öfversatt sina böcker, hvilka äro någonting af det yppersta så till stil som det fosterländskt inspirerade innehållet, som den unga finskspråkiga litteraturen har att uppvisa. Men hvilken betydande andel grefve Mörner emellertid äger i framgången af de svenska öfversättningarna, hvilka gjort Juhani Aho's namn känt och värderadt äfven i Sverige, framgår af följande bref, hvilket af hr Aho ställts till författaren af denna lilla uppsats om Birger och Ebeth Mörner. Juhani Aho skriver:

»Birger Mörner har verkligen gjort mig en stor tjänst genom att granska och korrigera öfversättningarna till »Panu», »Spånor» IV och »Enris» I och II, således fyra arbeten. Endast därigenom att han utgallrat de hos oss så ofta förekommande finlandismerna och gifvit språket en högsvensk klang, ha mina böcker, hvad språket beträffar, blifvit njutbara i Sverige. Mörner har en ovanlig skicklighet och smidighet i att jämkna om språket i öfversättningarna och ersätta en tung, ordagrant återgifven mening med en friare och elegantare. Ofta har jag dessutom funnit, att hans ändringar kommit andan i originalet närmare än den ursprungliga öfversättningen, hvilken ibland gjorts af mig själf. Ibland har han helt och hållet skrivit om vissa partier, hvilka jag i de flesta fall låtit kvarstå. Att jag således är honom djupt tacksam för de stora tjänster han bevisat mig, behöfver ej sägas. Jag hoppas, att vi ännu länge skola kunna samarbeta på detta sätt.»

Helsingfors' allmänhet torde äfven snart blifva i tillfälle att göra bekantskap med Birger Mörner såsom dramatiker, i det hans skådespel »Friherrinnan», som tidigare gif-

vits med god framgång i Kristiania, nu äfven skall komma upp på Svenska teaterns i Helsingfors tiljor.

Men Mörner är icke författare allenast; den konsultsbana, han valt, fordrar äfven praktisk håg och verksamhet, och i sådant afseende saknar han ej heller de nödvändiga förutsättningarna. Lifligt intresserad af sin post vid generalkonsulatet, har han med omsorg och framgång beklädt densamma. I hans ställning fordras det ju ett visst mått af representanttalang, och att denna äges af honom, torde de, hvilka där-om ha att afgifva vittnesbörd, icke jäfva. Hans sinne för det praktiska har gifvit sig utslag bl. a. i hans nyligen till utrikesdepartementet i Stockholm inlämnade studier öfver anjovis- och hvassbuksfångsten i Finland och Estland, därvid han påpekat, huru en stor och rik ny industri kunde uppblomstra vid Sveriges ostkust, om hvassbuksfisket där på rationellt sätt blefve bedrifvet.

För en man med så mångsidiga talanger som Birger Mörner bör framgången på lefnadsbanan vara säkerställd. Detta äro hans många vänner förvissade om, och då han nu, jämte sin älskvärda, musikaliska grefvinna, går att möta nya öden och förvärfva nya vänner i det soliga Italien, följas Birger och Ebeth Mörner af oskrymtade välgångsönsknningar från de gamla vännernas i Finland sida.

Helsingfors, mars 1900.

KARL FLODIN.

GIF OSS HEMKÄRLEKEN ÅTER! FÖR IDUN AF TOMAS.

FORTS. OCH SLUT FR. FÖREG. N:R.

ANGÅENDE äktenskapets ändamål hafva vi allt från barndomen lärt oss, att »man och kvinna skola lefva tillsammans till inbördes bistånd och släktets förökelse och fostran.» Detta inbördes bistånd bör icke tagas endast i yttre, materiell betydelse, utan äfven i andlig. Mannens och kvinnans naturer äro helt visst från grunden olika, och därigenom att dessa båda under en ständig samvaro måste lämpa sig efter hvarandra, kan en utveckling och förädling hos dem äga rum, som utan den äktenskapliga sammanlefnaden uteblifvit. Äfven det barnlösa äktenskapet kan alltså blifva af stor betydelse för makarna, ju mer desto större tid de ha till förtroligt samlif.

Då barn födas, uppstår en ny uppgift, nämligen deras fostran. Om denna uppgifts storhet och skönhet har så mycket skrifvits och talats, att ett upprepande torde verka banalt. Och dock ligger häri hufvudsaken af allt, som hör hemlifvet till. Här hafva vi ett verksamhetsområde, hvars gränser vi icke kunna öfverskåda, ty vårt inflytande på barnen sträcker sig icke endast till de få år, då de vistas med oss i hemmet, utan det är verksamt ännu, då vi äro gömda i grafven, och spår däraf skall kunna skönjas hos släkten, som vi aldrig få skåda. Men om en rätt god inverkan skall kunna utöfvas på barnen, måste tid gifvas till förtrolig samvaro mellan föräldrar och barn, och de förra måste, då de inträda i hemmet, äga kraft och spänstighet kvar att offra för barnens väl.

Hvilka önsknningar kunna vi alltså hysa angående ett rätt hemlif?

För det första, att alla familjens medlemmar kunde bereda sig tid till ett lugnt samlif i hemmet. Man har i våra dagar talat så mycket om normalarbetsdag. Om man

kunde komma därhän, att mannen aldrig behöfde använda mera än i genomsnitt 8 af dygnets timmar för sin uppgift därute i lifvet och så kunde ägna lika lång tid åt sin och de sinas andliga förkofran och vederkvickelse i hemmet samt de återstående 8 timmarna åt hvilan, så tror jag, att man vore ganska nära ett ideal-förhållande.

Och hustrun — huru skall hon vinna tid till hemlif? Jag kan icke komma till annat resultat, än att hon bör anse hemmet som sitt egentliga verksamhetsfält. Jag har förut framhållit, att organiserandet och ledandet af familjens angelägenheter är en ofantligt kräfvande uppgift, som icke kan helt öfverlämnas i främmande händer, med mindre än att hemmet förlorar sin karaktär, och hvem af de två, mannen eller hustrun, bäst lämpar sig för denna uppgift kan med nuvarande samhällsseder icke bli föremål för diskussion, såvida man icke åsyftar att framkalla löje.

Nu kunna ju förhållandena gestalta sig på så många olika sätt för olika personer. Mången kvinna kan få rätt mycken tid öfver, sedan plikterna mot hemmet blifvit fyllda, och då är det ju klart, att hon bör söka blifva till nytta och glädje äfven för andra än sina närmaste, och att hon därvid bör vända sig till områden, dit lust och fallenhet hänvisa henne. Hufvudsaken är att hemmet kommer i första rummet.

Men om en ökad tid för hemlif skall kunna vinnas, så måste inom hemmet införas ett enklare lefnadssätt, som kräver mindre inkomster. En sund, välsmakande och omväxlande näring kan oftast åstadkommas för långt mindre kostnad än nu äger rum. En mindre och enklare möblerad våning skulle kunna framkalla större trefnad än nu, då man anordnar sin bostad, icke så mycket för sin egen, utan mera för gästernas skull. En god bok och ett ädelt konstverk kunna skänka glädje under långa tider, om de rätt brukas. Och liksom barnet mest roas af den leksak, som det själf förfärdigat, så skänker också ett inom hemmet i konstnärligt syfte utfördt verk, låt vara, att det är enkelt och anspråkslöst, långt större glädje än mångt dyrbart praktverk, som kan köpas eller skådas för pengar.

Om tid och tillgångar vunnits för hemlif, så återstår att se till, hvad detta bör åsyfta, och då kan svaret uttryckas i det enda ordet: förädling, förädling i och genom kärlek. Därute i världsvimlet drages sinnet ned mot allt detta jordiska, men genom hemmet bör vägen leda uppåt mot det eviga ljuset, den eviga stillheten. Hemmet bör vara en lugn och för världsstormarna skyddad plats, men strömningarna därute böra därför icke hållas utanför dess dörrar. Man bör tvärtom i lugnet skärskåda dem och söka komma till klarhet, om de leda till godt eller ondt. Glädjen bör i familjekretsen vara daglig gäst, och föräldrarna böra städs eftersträfvat att låta barnens fostran och undervisning ske med gladt sinne.

Kunna vi då vänta en förbättring af familjelifvet och därigenom en redlig lyftning, en rik andlig utveckling för vårt släkte? Är det en dröm, eller är det aning, som förebådar en verklighet, då en röst säger mig, att vi nu befinna oss i en adventstid? Den tiden är mörk, då sjunker solen, och endast hoppet om det, som skall komma, upplyser vår väg. Skall solen åter höja sig, skall ett snille födas, som för oss uppåt mot den rätta utvecklingens höjder? Äro de religiösa rörelserna, konstens sträf-

van att tränga in i hemmen, återupplifvandet af gammaldags enkla seder och bruk — är allt detta tecken, som bebåda en ny tid?

Mätte det nya århundradet gifva oss en rätt ädel riddareanda: kärlek till det upphöjda och ädla, förmåga att offra stundens fördelar, då det gäller att för hela släktet vinna det, som är högre, ehuru fjärrare; en konst, som för oss uppåt mot ljuset och friden, en rätt aktning för kvinnan och hemmet!

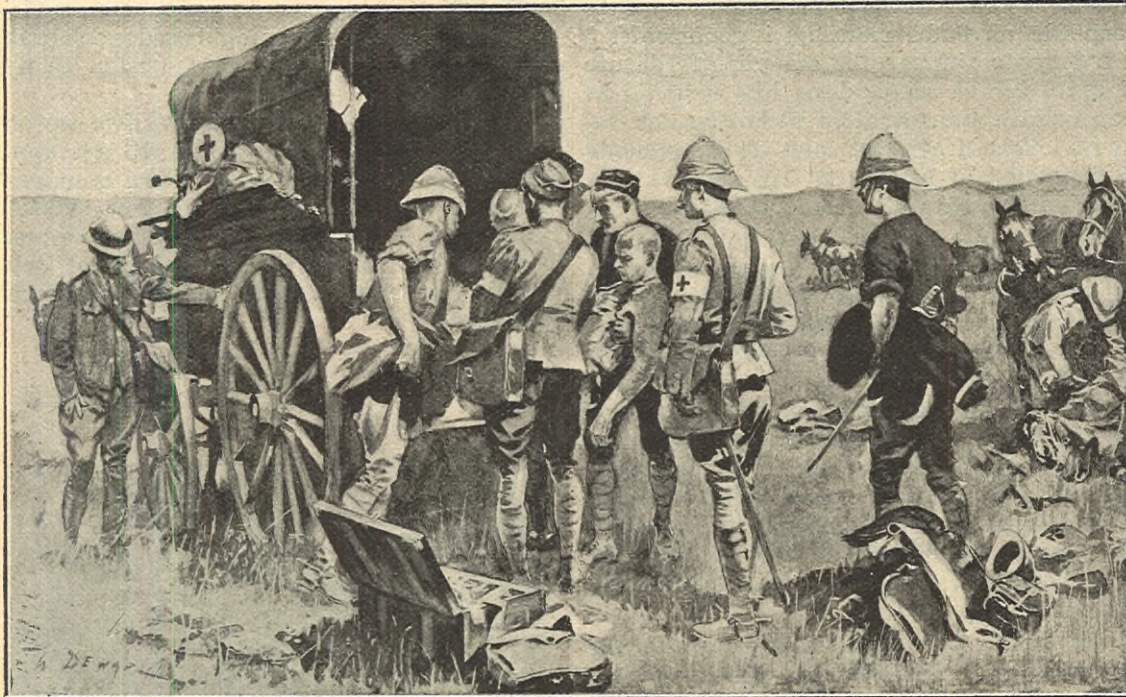
Leverin & Co foto.

GREFVE ARVID TAUBE.

VÅR NYE MINISTER I BERLIN.

EN AF DE förenade rikenas viktigaste utländska gesandtplatser — ministerposten i Berlin — blef, som bekant, nyligen ledig genom excellensen Lagerheims kallande till utrikesminister. Denna framskjutna och ansvarsfulla plats har nu åter fyllts, i det konungen till envoyé extraordinaire och minister plénipotentiaire vid det kejsarliga hofvet i Berlin i dagarne utnämnt kabinettssekreteraren grefve Arvid Fredrik Taube. Grefve Taube, som är född i Lossa, Upsala län, den 19 jan. 1853 och äldre bror till slottsfogden på Stockholms slott grefve C. E. Taube, den kända sångerskan Mathilda Grabows make, studerade först en tid i Upsala, men ägnade sig sedan åt det militära yrket och utnämndes till löjtnant vid lifgardet till häst år 1878. Snart nog fördes han dock in på diplomatbanan; 1879 utnämndes han till attaché, 1884 till andre sekreterare i utrikesdepartementet, samma år tillförordnades han som legationssekreterare i S:t Petersburg och blef ordinarie 1887. År 1892 blef han kansliråd i utrikesdepartementet, där han 1896 avancerade till kabinettssekreterare.

Sedan 1884 är grefve Taube i äktenskap förenad med friherrinnan Ella Taube till Karlö (af estländsk friherrlig ätt).

»NÅGONS ÄLSKLING».*

FRÅN en kulupprifven »kopje» någons älskling bars en dag
Bland de sårade och döda offren för ett blodigt slag.

Någons älskling, ung och tapper, längst i striden fram sig höll,
Tills han, träffad af en kula, plötsligt vacklade och föll.
På de bleka, vackra dragen ligger än i döden kvar
Likasom ett soligt skimmer från hans barn-
doms ljusa da'r,
Denna barndom, knappt försvunnen, men af
ödet redan dömd
Att i grafvens dystra boning snart för alltid
blifva gömd.

Vid hans ädla, hvita panna klibba ljusa lockars våg,
Blodiga och jordbemängda, sedan han i stoftet låg.
Bleknad är hans kinders rodnad, och hans mun
är stel och tyst,
Denna mun, hvars varma läppar någon kanske
ofta kysst!
Döende nu här han ligger fjärran ifrån hem-
mets strand,
Någons älskling, ack, gå sakta fram och stryk
med varsam hand
Lockarna ifrån hans panna, lägg hans knäppta
händer se'n
På hans bröst och bida stilla — kanske anden
flyktat re'n!

Tryck en kyss uppå hans panna, hviska fram
en bön, så varm,
Kanske skall du därmed lindra kvalen uti
någons barm!
Tag en bland hans ljusa lockar, ack, de voro,
du förstår,
En gång någons fröjd och stolthet, och på detta
vackra hår
Hvilat kanske, öm och smekande, en älskad
moders hand,
Innan han gick ut i striden för sitt stolta foster-
land,

Eller kanske har en syster sina läppar tryckt
därpå
Under ljusa drömmar, att han skulle ärans
tinnar nå!

Gud allena vet det — ack! han har ju här
för alltid gömt
Någons kärlek, någons hjärta, som sin älskling
aldrig glömt,
Utan på hvars milda läppar sväfvade alltjämt
hans namn
Dag och natt ifrån den stunden, då han slets
utur dess famn;
Någon, som hans panna kysste ömt och såg
med tårfylld blick
Efter unge, tappre krigarn, då han ut till stri-
den gick,
Slitande med mod och styrka alla dessa ömma
band,
Hvilka sökte hålla honom fjättrad kvar vid
hemmets strand.

Någon väntar, någon längtar att få honom se
igen,
Att få honom åter trycka till sitt varma hjärta;
men
Här han ligger nu med stela läppar och med
ögat släckt,
Som helt nyss med lust och glädje blickade
framåt så käckt!
Jorda ömt den unge döde, stanna här och
skänk en tår
Åt hans öde, och när sedan du ifrån hans
grafplats går,
Rista endast dessförinnan uppå enkla korset
där
Dessa sista minnesorden: någons älskling slum-
rar här!

G. A.

* Originalen till denna vackra dikt, »Somebodys darling», af okänd författare, förekom nyligen i en engelsk tidning och väckte en ofantlig, lätt förstådd anklang bland engelska läsare. Vi äro öfvertygade, att den af G. A. skickligt verkställda svenska tolkningen äfven med rörelse skall läsas af svenska kvinnor, som helt visst känna med sina engelska systrar.

MUSIKALISKA AKADEMIEN.
PENNTECKNINGAR FÖR IDUN
AF ELSA LINDBERG.

MÅNGEN KVÄLL har du säkerligen gått upp för Musikaliska akademiens breda trappor för att i konsertsalen lyssna till någon af dessa, som benämnas »de store» inom tonkonstens subtila värld. Men innan du hinner till den ljusa salongen, passerar du genom långa korridorer förbi många stängda dörrar. Det är innanför dessa dörrar, som konstens »unga adept» beredas, icke blott för konsertsalen, utan äfven för kyrkan, för teatern, för militärmusikkåren, för elementarskolan och för hemmet. Kgl. Musikkonservatorium, som detta läroverks officiella titel lyder, sorterar nämligen under Musikaliska akademien, hvilken har sig anförtrodd den svenska tonkonstens rykt och vård.

Följ med mig en morgon tidigt, då dimman ännu hänger lätt och gråhvit öfver Nybroviken och gör alla konturer smältande mjuka och kommer Strandvägens byggnader att skönjas som i ett töcken bakom skutornas smärta mastskog. Visaren på Östermalmskyrkans runda tornur visar några minuter före åtta. Då skall du se, huru ynglingar och unga flickor skynda med raska steg dit ned mot Nybrohamnen, till det stora, bruna huset, som bär inskriptionen »Oscar II, tonkonstens beskyddare», öfver sin höga portal.

Porten är alltjämt i klappande rörelse. Och hvarje gång den slås upp, ser man i den lilla fönstergluggen »gamla Augustas» gråa hufvud, portvakterskan, som suttit där i så många tiotal år och öppnat porten för den ena unga elevgenerationen efter den andra.

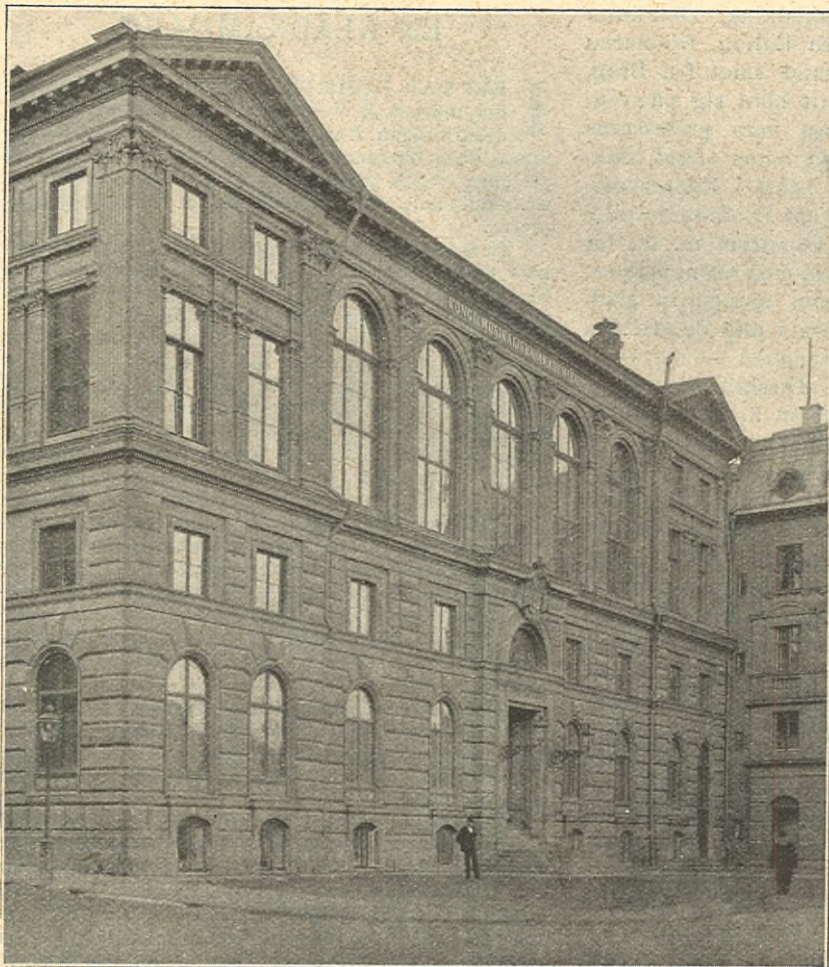
Små smala fiollådor, stora klumpiga violoncellådor och blåsinstrument i svarta fodral bäras uppför trapporna. Och i vestibulerna springa unga fötter, och ungdomliga röster skalla. Lektionerna hafva börjat. Dörrarna äro stängda. Men ut till korridorerna ljuda olika instrument, och olika melodier kämpa mot hvarandra.

Orgeln brusar i fulltoniga ackorder, medan de ängsligt höga fioltonerna täfla med flöjtens fjärrslätta drillar. Människoröster sjunga. Pianot ackompanjerar i klingande rytm. Och harpans mänskensarpeggio dör bort under basfiolens dystert mörka molltoner —

Men icke alltid har Konservatorium fört denna trygga, lugna tillvaro i sitt stora, bruna hus. Och ej alltid har det såsom nu kunnat vara den svenska musikens starka basis. Många allvarliga svårigheter har detta Konservatorium haft att genomgå och många motigheter har det haft att bekämpa, alltsedan det under namn af »Undervisningsverk» år 1771 erhöi sitt stadfästelsebref af Gustaf III, hvars stolta snilleblick — där uppe från Akademisalens fondmålning — eldar till »anda och konst».

Under de första 50 åren af sin tillvaro var läroverket, till följd af bristande tillgångar, tillslutet i sammanlagdt 25 år. Det var den kungl. operan, hvilken med sin rika glans fördunklade så mången annan yttring af konstnärligt lif, som kastat sin skugga äfven öfver den fattiga skolan. Och den nya, lyriska scenen sökte intet samband med det blygsamma läroverket, hvilket dock ursprungligen var ämnadt till dess förberedande bildningsanstalt.

Genom donationer och statsanslag bereddes dock musikkonservatorium inom kort en lyckligare framtid. Det var, som om en ny lifskraft börjat uppbära den hitintills så vacklande institutionen. Både konung och ständer understodde läroverkets bemödanden med ytter-

A. Blomberg foto.

MUSIKALISKA AKADEMIEN.

ligare penningbidrag. Och i nov. 1856 erhöj anstalten nya stadgar. För hvarje år stegrades intresset för den blomstrande skolan, som utvecklades allt mer. Så inträffade den lyckliga händelsen, att hertigen af Östergötland, nuvarande konung Oscar II, emottog presidiiplatsen i Musikaliska akademien.

På hösten 1877 kunde Akademin och Konservatorium inflytta i egen byggnad, uppförd på Blasieholmen å en statsverket tillhörig tomt. H. m:t konung Oscar II hade af egna medel donerat 35.000 kr. till byggnadens inredning. Den 2 mars 1878 invigde konungen högtidligen detta den svenska musikkonstens nya hem — — —

*

Efter denna lilla historiska återblick är jag beredd att göra en rond i Konservatoriets lektionsrum just nu, medan undervisningen pågår. Men det går ej an att bara så där »sans

façon» stiga på förbi gamle vaktmästare Andersson, konservatoriets välkände vaktmästarveteran, som ännu vankar af och an i korridorerna, ehuru han efter sin fyrtioåriga tjänstgöring fått pension och en gyllene medalj. Nej, först måste vi utverka tillåtelse hos konservatoriets direktör, herr Albert Rubenson.

ALBERT RUBENSON.

Försiktigt knacka vi på hans stängda dubbeldörrar. — »Stig in!»

Och vi stiga på i det aflånga rummet, hvars höga fönster låter oss se Nybrovikens glimmande vatten. Väggarna härinne äro fulla af taflor — porträtt af kompositörer, däribland några unika, ypperliga pennkarrikatyror öfver Beethoven.

Direktör Rubenson reste sig upp från skrifbordet, när vi trädde in. — Vi känna honom ju redan förut såsom kompositören till symfonier och kvartetter, men det är i hans egenskap af »direktör för Konservatorium», som vi denna gång besöka honom.

Man hade påstått för oss, att han ren hunnit in på sjuttioalet. Men när vi nu se honom — rak i hållningen, med litet afmätta, lugna rörelser och det täta, lätt gråsprängda håret, kunna vi knappt sätta tro därtill. Kanske är det denna eviga ungdom, hvilken han ständigt lefvat midt ibland, som lånat honom något af sin ungdomlighets öfverflöd.

I öfver 27 år har han varit Konservatoriets direktör. Och åt Konservatorium har han så helt och odeladt ägnat hela sitt lifs starkaste intresse, att han, så att säga, nästan ända in i hjärtat sammanvuxit med det. För dem, som sett honom där, trägen från tidigaste morgonstund till sena kvällen, punktlig som ett urverk, sällsynt nitisk, strikt som den konservativa ordentlighetens själf, har han nästan blifvit ett med Konservatorium.

Vi ha emellertid erhållit direktörens samtycke att göra små korta, diskreta »titt in» i de olika lektionsrummen. Vi skola inte störa,

bara se och höra. Orgeln kallar oss först med sina mäktiga floder af djupa toner.

Hvitt står det höga orgelverket i den rymliga salen, hvitt med gyllene ränder och silfvergrå pipor. En fuga af Bach vecklar sig fram som en jämn väf med ständigt samma mönstermotiv, hvars arabesker alltjämt slingra sig om hvarandra på likformigt sätt. Eleven arbetar så att säga både med händer och fötter, ty de många pedalerna måste hela tiden trampas upp och ned.

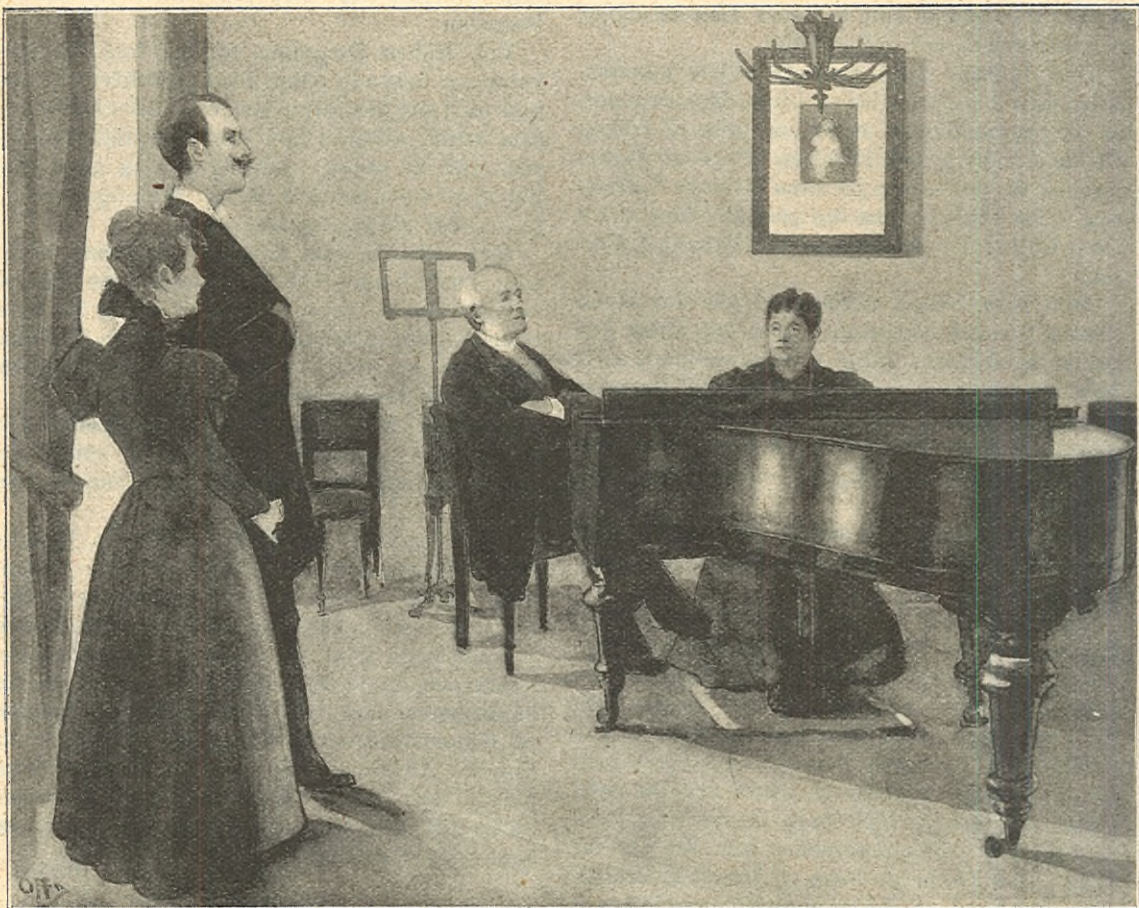
På den där lilla klaffstolen vid den stora, hvita orgeln hafva nästan alla landets organister en gång suttit som elever, dessa, som nu låta orgelns fylliga ackorder svälla ut i brusande storslagen kraft i domkyrkornas höga hvalf eller söka locka högstämde hymner ur de åldriga och skröpliga orgelverken i de små hvita landsortskyrkorna och där deras harmoniska modulationer kanske är all den musik, församlingen har att njuta af.

Det är i medeltal tio organister, som årligen utexamineras från Konservatorium. Äfven de kvinnliga eleverna afgå ofta med högsta betyg. Och i många Sveriges kyrkor är det kvinnor, som utöfva organisttjänsten. Så t. ex. är fröken Elfrida Andrée sedan många år tillbaka domkyrkoorganist i Göteborg. Hon var elev af Gustaf Mankell, som innehade lärareplatsen i orgelspelning vid Konservatorium till år 1880.

Det var direktör August Lagergren, som efterträdde honom. Och i nitton år har han nu alltjämt lärt alla dessa styfva elevfingrar att mjukna och finna de rätta ackorden och harmonierna. Det har alltid förefallit, som om han själf med sitt tillbakadragna och stilla väsen helst velat försvinna i skuggan af den

AUGUST LAGERGREN.

EN LEKTION FÖR PROFESSOR GÜNTHER. EFTER EN AKVARELL AF OTTILIA ADELBERG.

stora orgeln. Och det tyckes, som om denna lugna, högtidliga kyrkomusik, alla dessa milda koraler, som elevgeneration efter elevgeneration alltjämt spelat här omkring honom, gifvit honom något af sin blida, allvarsamma prägel.

Bland de mera framstående af direktör Lagergrens konservatorielever kunna nämnas organisten i Klara, direktör Gustaf Hägg, organisten i Söderhamn, herr Skagerberg, och i Lindesberg, herr Jobs, samt bland de kvinnliga organisterna, Daniella Winge och Berta Wistrand.

Det drillar där inne i sångrummet. Det är ett kvitter, som om små fågelungar lärde sig sjunga.

Jenny Linds bild hänger här på väggen. Och alla sånglärares nestor, professor *Julius Günther*, är maëstro här. Det var icke i går, han debuterade vid Kungl. teatern i »Fra Diavolos» roll, för att sedermera blifva den mycket applåderade lyriske sångaren vid operans scen.

In på åttiotalet har han ren hunnit. Hans här är hvitt, men ögonen blicka alltjämt lika ungt, och i den raka ryggen och den spänstiga hållningen finnes det fortfarande kvar något af militären. Ty i sin ungdom tjänstgjorde professor Günther som officer vid Elfsborgs regemente.

Med gamla tiders chevalereskt sirliga artighet kommer professorn emot oss, skyggande med handen för de närsynta ögonen, och han bjuder oss stiga på och vill ovillkorligen själf flytta fram stolar åt oss.

Öfver den svarta flygelns uppslagna lock se vi ett skälmskt, rundt ansikte titta fram, med de glada ögonen småleende mot oss genom glasögonen. Det är fröken *Eugénie Claesson*, Konservatoriets skickliga ackompanjör. Detta lilla, kortlockiga goshufvud har Idun redan en gång förut haft nöjet visa sina läsare. Men »Eugénie», såsom hon rätt och slätt kallas af sina kamrater, konservatorielärarne, hör till prof. Günthers lektioner lika väl som ackompanjementstämman hör till sången. Och därför skall hon med här nu också, just sådan hon är, med sina knubbigt runda rörelser och roliga infall.

Den interiör från prof. Günthers lektionsrum, som i dag ses bland Iduns illustrationer, är en reproduktion efter en tafla af fröken *Ottilia Adelborg*, som skänktes af konservatorielärarne åt professorn på hans åttionde födelsedag. De två eleverna äro porträttbilder af fru *Dina Edling* och operasångaren, löjtnant *J. Forsell*.

Men som bilden utvisar, så går det äfven annars till vid lektionen. Just där sitter den gamle professorn, liflig och intresserad, med hela sin själ inne i hvar ton, hvart ord eleverna sjunga, uttalande dem alltjämt samtidigt med eleven tyst för sig själf och sjungande med ibland, markerande takten med dramatiska gester.

Och så fortgår lektionen, och »Eugénies» ackompanjement följer i smygssamma, tassande ackorder — — —

Under de 41 år, professor Günther varit Konservatoriets förste sånglärare har naturligtvis en stor elevskara utgått från honom. Ja, man kan säga, att han har lärt nästan hela det nu »sjungande Sverige» att kvittra och drilla. Du behöfver bara till att börja med gå på Kungl. teatern en afton och du skall finna, att det är idel forna elever från Konservatoriets »sångprofessor», som du där får höra. Fru *Östbergs* höga, flöjtrena koloraturröst, fru *Lindens* präktiga altstämma, löjtnant *Forsells* klingande baryton, herr *Sellergrens* djupa bas — alla ha de mejslats och utbild-

dats under prof. Günthers ledning. Och ännu har man väl ej glömt fru *Edling*, fröknarna *Ek*, *Petrini* och *Holmstrand* samt fru *Brag*, fastän de ej på en tid låtit höra sig på svenska scenen. Äfven dessa voro professors elever. Och i konsertsalen höras oftast framstående sångerskor, som »gått i Konservatorium» för Günther, så t. ex. fru *Sidner-Gadelius*, fru *Norrie*, fröken *Öhrström* m. fl., för att nu ej tala om alla dessa små »sångfåglar»,

OSCAR LEJDSTRÖM.

som sjunga in glädjen i alla de svenska hemmen — — —

Direktör *Oscar Lejdström* är sedan ett år tillbaka fästad vid Konservatoriet såsom sånglärare. Ännu har man i godt minne från operans scen hans malmklingande baryton och utmärkta skola. Hans fästande vid statens musikläroverk hälsades också därför med tillfredsställelse.

Fröken *Ellen Bergman*, som bakom sitt litet karlavulna yttre dolde den mildaste kvinnlighet och det hjärtevarmaste sinne i världen, afgick från Konservatorium sistl. hösttermin på grund af sjuklighet och utmärktes då af k. m:t med gyllene förtjänstmedalj. I trettio år hade hon då där varit sånglärarinna.

»Inte behöfver man oro sig för de andra instrumenten,» brukade hon på uppvisningarna yttra åt sina kamrater, konservatorielärarna, »men se *struparna*, se . . .» Och så brukade hon gnugga sina händer på sitt hurtiga sätt.

Konservatorium, Seminarium, »Wallinium» och »Åhlinium»* dem ägnade hon, alltid lika hurtig och rask, sina bästa krafter. Och mellan dem sprang hon i många tital år med sin korta kjol och hygieniskt bredsulade skor, oförtruten och sträfsam, energiskt arbetsam, så lång dagen var. Många hundra flickstrappar ha i hennes skola lärt sig sjunga. En af hennes bästa elever är fru *Dagmar Möller*, som utbildat sig helt och hållet för fröken *Bergman*.

Vid fröken *Bergmans* afgang från Konservatorium önskade redan Idun införlifva hennes bild med sitt porträttgalleri, men tillbakadragen som alltid, afböjde hon den framställda begäran med de orden: »Det goda jag gjort kan jag ej tala om och allt 'dåligt' om mig själf . . . ja . . . det vill jag ej tala om.»

Men alla de, som kommit i närmare beröring med henne och i synnerhet de många fattiga elever, som i så rikt mått åtnjutit hennes tysta gifmildhet, bevara säkert af *Ellen Bergman* en långt vackrare bild än den, en fotografisk reproduktion kan gifva.

»Fröken *Ellen Bergmans* stipendiefond för behöfvande konservatorielever» är ett af de vackra minnen, hennes välgörenhet lämnat efter sig.

Fru *Vendla Sörensen* är sedan en termin fröken *Bergmans* efterträderska. Hon undervisar äfven i den s. k. »Operaskolan», där, förutom sång, också rollstudium och scenisk framställning höra till ämnena. Graciös älsklighet och en vacker, ljus stämma, se där de hägkomster man har af hennes uppträdande på Operans scen den tiden, då hon var fröken *Vendla Anderson*. Hennes naturliga, mjuka plastik och goda diktions skola äfven säkert blifva till stor nytta för de elever, som ämna ägna sig åt scenen.

(Forts.)

* Wallinska skolan, Åhliniska skolan.

EN KLÄDKAMMARE.

ETT PAR NUMMER af denna tidning har, under märket *J. V—r*, den alltid aktuella kvinnodräktfrågan åter bragts å bane. Alla fatta numera dess betydelse, och att härvidlag är mycket att göra, torde äfven inses af allt flere. Hvad som då skall leda till ett resultat, är framförallt *samarbete*.

Vi äro nog lyckliga att redan äga organisationer, som verka för denna sak, och på den grunden böra vi bygga vidare. Det är därför närmast till dessa jag ville vända mig med ett litet förslag.

Skulle man icke i hufvudstaden kunna få till stånd ett litet museum för kvinnliga dräkter, en »klädkammare» kunde man kalla det, och där man förvarade modeller eller ritningar utaf intresse? Därtill, det är sant, skulle fordras en kraftanställning, men med hjälp och förbund mellan dem, som denna fråga berör, torde det icke vara en omöjlighet. — Rum kunde ju för billighets skull anskaffas (och i nödfall äfven begagnas) i samband med annan föreningslokal för kvinnor; under tider, då modeller och portföljer med ritningar hölles tillgängliga för allmänheten, borde afgift tagas; vidare kunde i lokalen annonsplatser, som kanske blefve begärliga, upplåtas åt skräddare-firmor i form af bidrag af deras respektive alster eller dylikt — hvilket allt nog blefve en stor hjälp.

Men framförallt torde man kunna bygga på det enskilda stödet af mängden utaf intresserade kvinnor. Samlat under en energisk och målmedveten organisation kan då deras sträfvande icke blifva utan resultat.

Man kunde tänka sig, att ett dylikt museum skulle innefatta alla särskilda slags klädesplagg och först och främst vara ägnadt att sprida kännedom om praktiska uppslag, på samma gång det skulle verka för sund och gedigen smak! — I första rummet ha vi då de af vårt klimat betingade varma ytterkläderna för vintern, sedan ungdomens färgrika idrottsdräkter, hvilka nog komma att intressera många. Hvad den vanliga sällskaps- och hemdräkten beträffar, borde helt naturligt största uppmärksamhet ägnas densamma. Det är en uppgift, som måhända icke vore allt för främmande för t. ex. Tekniska skolans kvinnliga elever, att bidraga med enkla och stilfulla teckningar därtill; man kunde ju tänka sig, att pristäfvingar anordnades, hvarvid de bästa alstren belönades med pris, för att i någon mån godtgöra därpå nedlagdt arbete. Vidare borde ett fåtal vackrare allmogedräkter upptagas på programmet, samt äfven, kanske i första rummet, de i vår tid så skarpt kritiserade underkläderna. Alla dessa dräktformer borde förevisas antingen i original, förminskad modell eller ritning.

Och huru skulle man kunna åstadkomma detta? Helt naturligt endast så småningom och främst genom enskilda gåfvor. Men fattar man rätt den betydelse en ständig utställning skulle hafva, att i vidare och vidare kretsar sprida kunskap om en sund och naturlig dräkt, så torde också enhvar i sin stad vilja arbeta för dess förverkligande. En dylik samling, om den komme till stånd och vackert och hemtrefligt anordnades, skulle nog verka tilldragande på den stora allmänheten och så, mera direkt och handgripligt än hvarje annat medel, bidraga till dräktfrågans mångsidiga utveckling och äfven till framhåfvandet af det nationella på detta område.

Hela frågan kan ju att börja med behandlas på en allmän diskussion. Troligen är äfven denna ärade tidning villig att gifva den det stöd, som fordras, för att medverka till ett gynnsamt resultat.

E. L.

UR SKISSBOKEN; AF MARI MIHL.

II. PÅ VÅG HEM.

DET VAR EN junimorgon första året jag var underläkare vid Högfjälls lungotsanatorium. På mottagningstimman infann sig först af alla en göteborgska, fru *Wilson* med dotter.

Modern var en vacker, ståtlig kvinna med hög färg och flytande målföre, dottern en blek, förväxt adertonåring, som knappt vågade lyfta sin skygga blick från golfmatan.

»Min dotter har börjat hosta en smula . . . naturligtvis intet allvarsamt . . . men vi tyckte det var klokast att resa hit ändå . . . nå-

gon fara är ju inte för handen... man känner ju till huru ömtåliga flickungarna äro i -tonåren... några veckors vistelse här skall säkert göra lilla Maud godt... barnet är nyss aderton år... vi tänkte föra henne ut i sällskapslivet nästa vinter...»

Hon talade hastigt, nervöst, stötigt. Jag insåg genast att hon inte trodde ett ord af hvad hon själf sade, utan endast talade för att lugna sig själf och dottern.

Jag undersökte omsorgsfullt min patient. Ack, hon var så späd och ömtålig, så trött och kraftlös. Här funnos inga krafter att bära en större sorg eller en stor lycka. Så sände jag henne tillbaka till sitt rum, medan jag talade vid modern.

Då jag blifvit ensam med fru Wilson, var all hennes säkerhet i ett nu fullkomligt borta. Den tiden var jag ännu ung och känslig, så att jag måste vända bort mitt hufvud för att ej möta ångesten i hennes blick.

»Fru Wilson är ju väl situerad?»

»Ja, vi äro mycket rika.»

»Har eder dotter någon ouppfylld önskan?»

»Någon ouppfylld önskan? — Nåja,» det kom ett förläget drag öfver hennes ansikte då hon tillade: »Ser doktorn, innan vi blefvo rika, innan min man blef disponent för för de där väfverierna, hade vi en egendom i Västergötland, ett litet enkelt ställe. Där har Maud lefvat första hälften af sitt lif och hon har ofta talat om att få komma dit igen. En barnslig idé, förstår ni, doktor.»

»Ja, jag förstår,» sade jag och lutade hufvudet i handen för att samla mina tankar.

Jag förstod dem äfven, modern något så när, dottern fullkomligt. Här var det uppenbarligen fråga om ett stackars människobarn, som sakta men säkert kväfts af de tumstjocka smyrnamattor, de tunga sidendruaperier och den förnämt dämpade dager, i hvilket allt väfveridisponenten dömt sig själf att lefva. Här fanns en varelse, som aldrig kunnat acklimatisera sig, som känt sig hemlös i all stäten, och hvars tankar ständigt gingo tillbaka dit, där hon ägt helsan och lyckan. Jag ville inte säga fru Wilson, att detta kanske var den bästa tanken i hennes dotters tillvaro, ty hon skulle ändå inte förstätt mig, utan föreslog endast:

»Låt oss göra fröken Mauds idé till verklighet, låt henne komma åter till sin barnoms hem.»

»Men det går ej för sig. Vi hafva ej besökt stället på många år. Man måste först tänka på en vidlyftig reparation.»

»Nej, låt det vara alldeles som det var förr. Lofva mig det. Tro mig, hon kommer att trifvas där bäst då. — Platsens läkare kan ju sköta henne. Jag fruktar att han inte får så mycket att göra.»

»Men hur skulle det väl vara, om hon stannade kvar här på Högfjäll?»

»Det skulle inte båta till något. Här bör man ligga för att blifva frisk, icke för att dö.»

»Men läkarevetenskapen...»

»Ack, alla världens läkare kunna inte återföra en människa till lifvet, då denna människa förlorat själfva lusten att lefva. Och eder fröken dotter har just så gjort, fru Wilson.»

»Och anledningen därtill?»

»Anledningen!» — Jag kunde endast svara med en axelryckning och minuten därefter stod en ny patient framför mig.

På kvällen reste fru Wilson med dotter.

Jag fick inte tid att följa dem till stationen. Jag var kallad till en sjukbädd en mil från Högfjäll. Men då jag kom hem, fann jag på mitt bord ett bref, adresserat till mig och skrifvet med omsorgsfullt präntad flickstil. Jag bröt det och läste:

»Käre doktor!

Mamma har berättat mig allt!

Jag får då fara till Lindö, till mitt barnoms hem och stanna där.

Jag tackar Eder ej. Hvertill skulle det tjäna! Min tid är snart liden och jag skulle ju ej kunna bevisa Eder min erkänsla. —

Men vet dock, att jag ständigt skall minnas, att det var ni som förstod mig utan att känna mig, Ni som fattade min ständiga längtan dit hem och som spred ljus öfver min korta lefnads aftontimmar.

Farväl!

Maud Wilson.

En liten exalterad flickunges ärliga tack!

Jag hade inte hjärta att offra brevet åt aftonbrasan, såsom jag plägar göra med flertalet dylika. Utan jag lade in det i chiffoniern. Då och då, när jag genomgår mina gamla papper, faller det mig i ögonen. Och jag läser det då på nytt.

Det är skrifvet af en lycklig människa. Det är skrifvet af en människa, som hade varit länge borta, men som var på väg hem.

III. PÅ GATAN.

DET VAR EN LYSANDE bankett i ett stort hus. Tre hundra personer rörde sig i den ogästvänligt vräkiga festvåningen.

Från värden och värdinnan ända ned till de nykläcktaste extraordinarierna uppbjödo de energiskt allt hvad de förfogade öfver af uppfostran, världsvana och välvilja i allmänhet för att markera, huru innerligen tråkigt de hade.

Jag tittade ut genom ett fönster, såg vinternatten stjärnklar och stilla, högg en cigarr, lät den sömniga betjänten draga på mig ulstern och gick ut att andas en näsa frisk luft.

Det led mot småtimmarna och gatan var tom så när som på en tarfligt klädd flicka, hvilken med stora, runda blickar oafvändt stirrade upp emot de strålände fönstren.

»Förlåt mig, men hvarför står lilla fröken egentligen härute,» frågade jag i tanke, att hon kommit dit för att hämta någon af de unga damerna från festen.

Hon gaf mig en hastig, misstrogen, en smula skrämnd blick, en sådan där blick, som en liten snäll flickunge alldeles ovillkorligen bör ge en främmande herre, hvilken är vettlös nog att tilltala henne.

Men jag besitter nu ingalunda Don Juans typen, och det måste hon äfven omedelbart fått klart för sig, ty det förskräckta uttrycket försvann bums och lämnade plats för ett litet förtroligt leende.

»Jo, jag står här, bara för att jag tycker att det är så roligt att få se en skynt af alla herrskaperna däruppe.»

»Roligt...»

»Ja, visst kan det vara roligt att på det här sättet få se en smula ståt, när man nu inte har råd att komma på teatern!»

Sannerligen höll jag inte på att brista ut i gapskratt, då jag nickade afsked och svängde om på klacken. Sannerligen var det då inte för rasande dråpligt!

Däruppe gingo nu tre hundra personer iförda stor gala »med bandet utanpå» och med ledsnadens dämon i hjärtat och spelade i sitt anletes svett omedvetet panto-

mim, allt till denna lilla fattiga syflickas gamman och uppbyggelse.

De voro de stackars komedianerna, som dolde sina jättegäspningar bak chapeau-claquer och solfjädrar, som logo och bugade, som krusade och nego — hon, den lyckliga åskådarrinnan, som ensam njöt af detta präktiga skådespel...

IV. FATTIGHUSHJONETS GÅFVA.

EN UNG FINSKA, sjuksköterska i Helsingfors, berättade mig en gång följande:

Bland hennes patienter fanns en stackars gubbe från fattighuset, hvilken hade att undergå en synnerligen svår operation. Sedan denna väl förrättats, hängde den gamla lif länge på ett hår, och det var endast genom den mest omsorgsfulla skötsel, som han en månad senare utskrefs fullkomligt återställd.

Några dagar därefter styrde gubben åter sina steg till lasarettet samt anhöll, uppsträckt i sina kyrkkkläder att få tala med sin vanliga sköterska. Då han blifvit införd till henne, förklarade han med många bugningar och skrapningar, att han kommit dit för att ännu en gång tacka henne för alla hennes omsorger om honom samt bad att såsom ett ringa tecken till erkänsla få öfverlämna en smörbakelse, hvilken han förde med sig, omsorgsfullt inlindad i — nåsduken.

Den unga sköterskan erfor sedermera, att gubbens enda inkomster här i världen utgjordes af de tio penni fattighusdirektionen hvarje vecka utbetalade till honom i tobakspängar, och att han således under sju långa dagar tvingat sig att afstå från den enda njutning tillvaron erbjöd honom för att därigenom kunna lämna henne detta bevis på sin tacksamhet.

Hela hans gåfva belöpte sig till fattiga tio penni, men ändå, huru oändligt mycket var inte den där ensamma smörbakelsen värd!

HAFVETS SORGESPEL.

EN FASANSFULL SJÖOLYCKA timade, som bekant, en natt i förra veckan å den storm-upprörda Östersjön då den välkända kontinentalroutens och en af vår svenska ångbåtsflottas ståtligaste fartyg, passagerarångaren »Rex», förd af kapten Hermelin, strandade i mörker och storm i närheten af badorten Lohme å Rügens kust.

Fartyget hade till följd af den starka strömsättningen drivits ur kursen in mot ett af Rügens fruktansvärda undervattensskar, på hvilket ångaren rände upp och fastnade, endast ett par skeppslängder från land.

Som man befarade, att »Rex» ej länge skulle kunna motstå de väldiga brottsjöarnes anlopp, klargjordes och sjösattes under oerhörda ansträngningar så fort ske kunde en af räddningsbåtarna, i hvilken ångarens kvinnliga tjänstepersonal, 5 personer, tillika med postexpeditör Carlsson, förste styrmannen löjtnant Lysander samt restauratören Ugglå togo plats. Båten försvann snart i det ogenomträngliga mörkret, så att ingen af de ombord kvarvarande kunde följa de andras kamp med vågorna. Ångaren förblef emellertid stående på grundet, trots svåra krängningar, hvadan räddningen af de å fartyget kvarvarande vidtog först, då dagen bröt in. Från Lohme, den närmaste räddningsstationen, anlände i morgonens gryende ljus räddningsmanskapet med sin attiralj. En mängd människor fyllde stranden, där den förolyckade räddningsbåten låg uppkastad. Från »Rex» kunde allt, som försiggick på land, nu med lätthet iakttagas, och vid åsynen af den på stranden liggande båten, antogo de ombordvarande, att dess samtliga passagerare blifvit lyckligt och väl bärgade.

Räddningsexpeditionen å stranden utvecklade emellertid den största energi, och snart voro linor

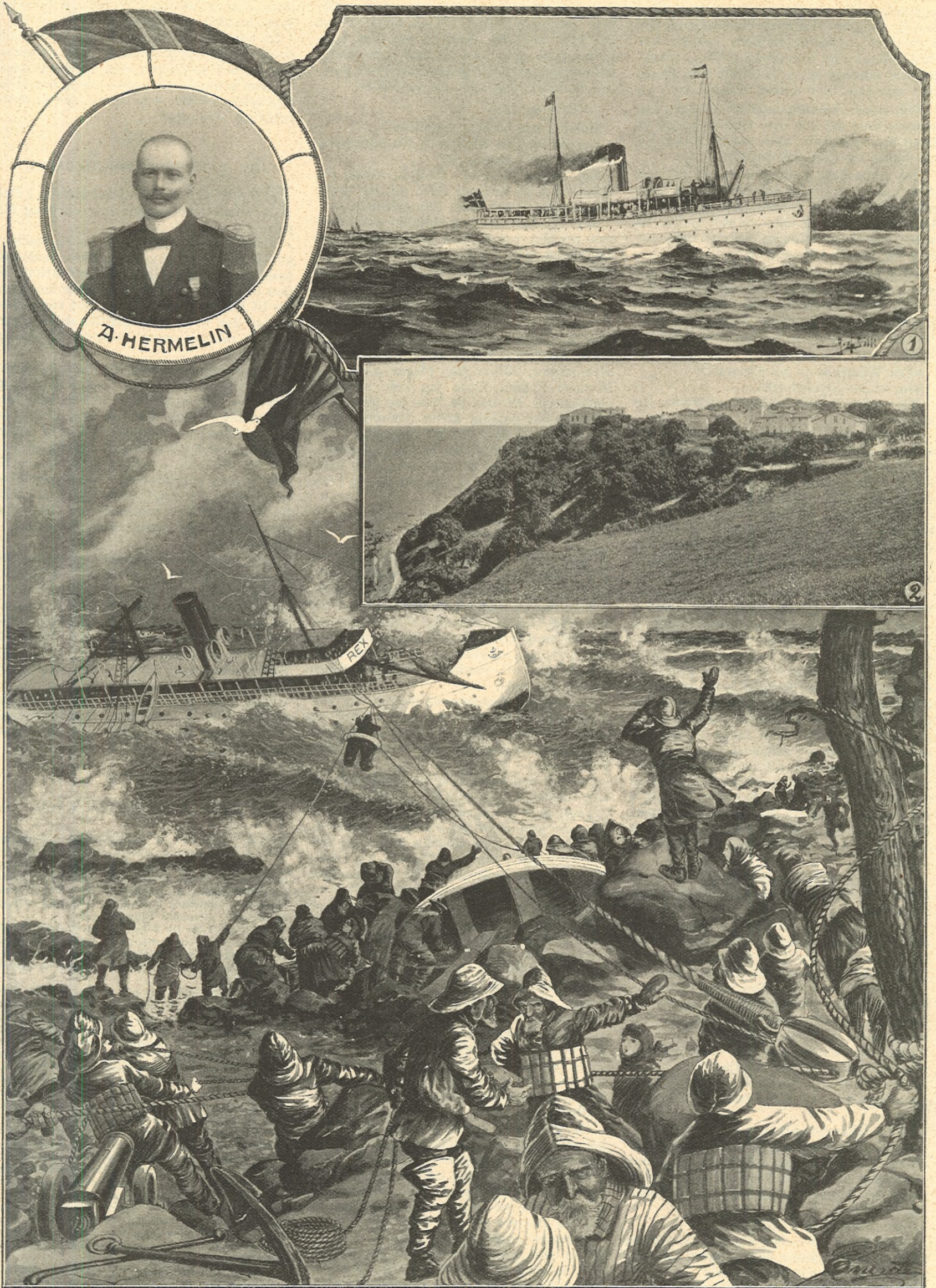
Alla förbrukare af koncentrerade munvatten!
pröfven vår nya

Extra koncentrerade

ASEPTOL

å 2 kronor per flaska; verksamaste antisepticum; oskadlig; särdeles angenäm, kylande smak; drygast, i längden billigast, mångsidigast nyttig.

St Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

POSTÅNGAREN REX' STRANDNING. EFTER FOTOGRAFIER OCH ÖGONVITTNENS SKILDNINGAR TECKNADT FÖR IDUN AF HJ. ENEROTH.

och block i ordning och raketkanonen inriktad. I ett nu affyrades raket, som fräsande beskref en vid båge i luften och slungade en lina in öfver Rex' däck, hvarest den blixtnabbt greps af kraftiga händer. Snart var manillakabeln med alla dess smålinor halad ombord och fastgjord vid förmasten. På stranden hade kabelns andra ända under tiden surrats fast kring en träd-stam. Sedan räddningsstolen, hvilken liknar ett par rymliga segelduksbyxor, fästa vid en lifboj, äfven blifvit halad ombord, begynte räddningsarbetet, som gick förträffligt. Komna i land, lyckönskade de räddade hjärtligt hvarandra att åter känna fast mark under fötterna. Det mängde sig dock djup sorg i glädjen, då man fick bekräftadt, att af de åtta, som under natten sökt nå kusten, de fem kvinnorna dukat under. Deras lik lågo nu upplagda på stranden, bärande ett hemskt vittne-börd om hafvets grymhet under den förflutna övdersnatten.

Idun bjuder i sitt dagsnummer några bilder, med anledning af den timade katastrofen. En af illustrationerna är en afbildning af den kände marinmålaren H. af Silléns tafla, »Rex utanför Rüzgens kust» (1). Vidare återfinna våra läsare en vy af den lilla vackra badorten Lohme (2) med dess i hafvet brant stupande klippor samt vidare en bild af den å undervattensgrundet strandade ångaren i det moment, då räddningsexpeditionen är sysselsatt att bärga de ombordvarande.

Slutligen meddela vi äfven porträttet af Rex' modige och allmänt omtyckte unge befälhafvare, kaptenen friherre A. A. Hermelin, utan hvars sinnens närvaro olyckan förvisso skulle fått en än större omfattning. Friherre Hermelin, som är född 1861 och är kapten af andra kl. vid k. fl. t. t. an, är ansedd som en mycket duglig sjöman. Hans förtroendeingifvande uppträdande, gentlemanlika väsen och urbana behandling af passagerare och andra, med hvilka han kommit i beröring, har gjort honom mycket populär på den bemärkta plats, där han nu under ett par års tid varit verksam.

TVÅ GRANNLANDSFÖRFATTARE PÅ GÄSTBESÖK.

KARL LARSEN.

GUNNAR HEIBERG.

TVÅ PENNANS KONSTNÄRER, den danske skrifställaren professor Karl Larsen och den norske dramaturgen Gunnar Heiberg, gästa i dessa dagar Stockholm.

Karl Larsens besök härstädes hade närmast tillkommit på inbjudan af Nordiska föreningen, hvarigenom det blef stockholmarne förunnadt att få höra den framstående författaren hålla ett par ovanligt intresseväckande föredrag om »Danska folket under 1864 års krig».

Den sista af de båda föreläsningarna ägde rum i söndags inför ett så fulltaligt auditorium som Vetenskapsakademiens hörsal kunde rymma och erhöll ännu ett plus i intresse därigenom, att professor L. varmhjärtadt anslagit inkomsten åt behöfvande anhöriga till de vid ångaren »Rex» förlisning omkomna fem kvinnorna.

Föredraget var brottstycken ur förf:s år 1897 utgifna märkliga bok »Under vor siste Krig», ett arbete, baserat på en samling af öfver 1800 dåtida bref och dagboksanteckningar af personer af alla stånd och militära grader, dels sådana som deltagit i kri-

SPION KOP STORMAS AF ENGELSMÄNNEN.

get, dels människor, som lefvat bland fienden under Jutlands ockupation, dels hemmavarande släktingar till dem, som dragit i fält. Genom omsorgsfullt urval och sammanställning af dessa mänskliga dokument har författaren åstadkommit en såväl i psykologiskt som språkligt afseende intressant framställning af hela danska nationens lif och stämning under det bittra krigsåret.

Karl Larsen är född i den schleswigska garnisonstaden Rendsburg, och hans fader stupade i kampen om Dybböl, då sonen blott var 4 år. Boken står som ett vackert minnesmärke öfver danskarnes strid, ett minnesmärke rest af sonlig pietet och fosterlandskärlek.

Men Karl Larsen har dessutom tillfört sitt lands litteratur ett antal andra verk, som stämpla honom som en af det yngre Danmarks konstnärligast skolade och skarp-sinnigaste diktare.

Alltsedan han 1885 gjorde sin debut med två dramatiska arbeten, »Kvinder — Ære» och berättelsesamlingen »En Latinskole-dreng», ha i rask följd kommit: »Den brogede bog», »Cirkler», »Ei blot til Lyst», »Marianna og hendes Kærlighedsbreve», »Doktor IX», »Lystfart» m. fl., hvart och ett i sitt slag en genial och originell andes fullödiga verk. Sistförflutne jul utgaf han en lika förnämt enkel som charmant liten skildring, »Bland kalkborgare i det gamla Köpenhamn», hvilken torde vara att räkna till det finaste, Karl Larsen skrifvit. Att den introducerats hos den svenska publiken i en förfuskad tolkning, är en stor förläggares brist på pietet för en stor författare. Detta i parentes.

Som litterär konstnär är Karl Larsen en man för sig. Särskildt beträffande stilen har han ej, i motsats till så godt som alla de öfriga af Danmarks moderna diktare, låtit sig påverkas af J. P. Jacobsen, om hvars exotiskt färgmåttade och berusande språk Georg Brandes yttrat, att »det är den starkaste stämmingsdryck, som blifvit bryggd i Danmarks prosa».

Karl Larsens stil är genomskinligt klar som en källas vatten, en stil, hvilken försmår alla bilder, alla sirater, men är liflig, elastisk och målande som talspråket

själft och af en så underbart enkel konstruktion, »som vore konsten ingen konst».

*

GUNNAR HEIBERG är en af de många dristiga talangerna i Norges moderna diktning. När han vid 1890-talets begynnelse bröt igenom med sitt skådespel »Kung Midas», väckte han kanske lika mycken harm som beundran.

Detta, att taga de s. k. sanningssägarne i örönen och grundligt ruska om dem i deras

KAPTEN A. WESTER, SOM BLIFVIT SÅRAD I BOERKRIGET.

själfrättfärdighetsextras, måste ju verka som salt i surt öga. Och ve den, hvarifrån föregelse kommer!

Men också: Ve samhällena, om ingen sårade dem i deras Achillehöl!

Heiberg hör till dem, som slunga spjutet »i krigarens lofliga afsikt att såra och döda».

Som teaterförfattare förfogar han öfver flere af den äkta dramatikerns bästa egenskaper: kvickhet och stramhet i replikernas formning, skärpa i figurteckningen och concentration i handlingens gestaltning.

Sedan han skref »Kung Midas,» med hvilken äfven vår teaterpublik i upprepade repriser fått göra bekantskap, har han bland annat författat det sociala skådespelet »Det store Lod» samt det djärfva och egendomliga stycket »Balkongen».

Något af dessa kommer måhända i en ej alltför aflägsen framtid att visa sig i rampljuset å någon Stockholmsscen.

UR DAGSKRÖNIKAN.

KRIGET I SYD-AFRIKA har nu, sedan fältmarskalken, lord Roberts och general Kitchener med stora förstärkningar anländt till krigsskådeplatsen, tagit en för engelsmännen gynnsam vändning. Den hårdt ansatta »diamantstaden» Kimberley har undsatts af general French, och ej många dagar senare omringades vid Modder River boernas öfverbefälhavare på västra gränsen, general Cronje, och tvangs att med sina 4 000 man öfverlämna sig på nåd och onåd åt engelsmännen. General Cronje, hvars bild vi i dag bringa våra läsare, var särskildt känd för sin tapperhet, som gifvit honom namnet »Afrikas lejon», och ej minst i England beundrar man hans skickliga krigföring, och auktoriteter erkänna där hans återtag mot Bloemfontein som ett strategiskt mästerverk. — Äfven på östra krigsskådeplatsen har bladet vändt sig, och boerna befinna sig på återtag. Sedan boerna lämnat sina ställningar mellan Tugela och Ladysmith, kunde general Buller undsätta denna ända sedan krigets början hårdt belägrade stad. Dessförinnan hade dock hans trupper flere gånger sökt rycka fram öfver Tugela mot Ladysmith, men ständigt blifvit tillbakaslagna, senast vid Spion Kop, där de ledo stor manspillan. Äfven från stormningen af denna höjd meddela vi i dag en bild och torde återkomma, då teckningar från de senaste stora händelserna, Cronjes kapitulation och Bullers inryckning i Ladysmith, hinna bli synliga i de stora engelska illustrerade tidningarna.

EN LANDSMAN, SÅRAD I BOERKRIGET. Kapten Arvid Wester, hvilken f. n. vistas i Sydafrika som krigskorrespondent, har, enligt hvad på telegrafisk väg meddelats, nyligen blifvit sårad af en granatskärfva. Blessyren lär emellertid, dess bättre, vara af lindrigare beskaffenhet. Vi bringa här hans porträtt i krigskorrespondentens lediga uniform.

Kapten W., hvilken är född år 1861, har tillhört Kongl. Västgöta-Dals regemente, hvarifrån han för ett par år sedan begärde och erhöll afsked för att som frivillig aktivt deltaga i grekisk-turkiska kriget. Sina erfarenheter från denna drabbning har han lifligt och sakrikt skildrat i sina »Fälttågsminnen från Thessalien», dem han efter sin återkomst till fäderneslandet offentliggjorde i bokform.

Kapten W:s närvaro å den sydafrikanska krigsskådeplatsen är delvis föranledd af officiellt uppdrag, och har han därför af k. m:t erhållit ett belopp af 5,000 kronor till bestridande af kostnaderna för sin vistelse därstädes.

PROFESSOR CARL ERIK BERGSTRAND, Landtbruksakademiens agrikulturkemist och geolog, fyller nästkommande måndag 70 år. Född i Kila socken af Västerås län, blef B. student i Upsala år 1849 och filosofie doktor 1857. Redan 1854 fick han uppdrag af Landtbruksakademien att för hennes räkning verkställa kemiska undersökningar i Stockholm. 1856 tjänstgjorde han som amanuens vid laboratoriet för allmän och åkerbrukskemi i Upsala, och 1857—68 var han lärare i kemi, geologi och fysik vid Ultuna landtbruksinstitut. Sedan 1869 års början har B. varit Landtbruksakademiens agrikulturkemist och föreståndare för den agrikulturkemiska försöksanstalten vid hennes experimentalfält. 1864 utnämndes han till professor; 1867 blef han leda-

GENERAL CRONJE.

mot af Landtbruksakademien och 1873 af Vetenskapsakademien.

Professor Bergstrand har därjämte utöfvat en stor skriftställarverksamhet på de områden, som stå i sammanhang med hans vetenskap. Sålunda har han utgifvit »Tidskrift för landbrukare», författat geologiska afhandlingar samt öfversatt och bearbetat utländska författares verk i dithörande ämnen. B:s bemödanden att göra landtbrukskemi och agrikulturgeologien allmännare kända och gagneliga för jordbrukets utveckling hafva tid efter annan vunnit erkännande samt understöd af staten.

C. E. BERGSTRAND.

HUR MAN »KNEIPPAR» I EN VÄRLDSSTAD därom kunna våra läsare få ett begrepp af den i vårt dagsnummer meddelade illustration af Berlins »Sandalförening».

Den är bildad af en skara stränga vegetarianer, som blifvit skomakerihandteringens svurna fiender genom att göra kraftig propaganda för barfotagandet ute i fria luften äfven under vintern.

I afsikt att genom exemplet makt vinna anhängare för sina idéer, föranstaltar denna förening på alla sön- och högtidsdagar stora reklampromenader genom Berlins förnämsta gator. Män och kvinnor gå därvid med obetäckta fötter, äfven i det afskyvärdaste väder. De strängt ortodoxa uppträda till och med både barhufvade och barfota, hvar emot de mindre stränga äro iförda sandaler af trä eller läder.

Hvar de gå fram, ådraga de sig naturligtvis den största uppmärksamhet, hvilket de äfven åsyfta.

Promenaderna avslutas i regeln med mycket animerade måltider å någon vegetariansk restaurang.

FRIHERRINNAN LISETTE EMILIE AUGUSTA RAPPE, född Björnstjerna, änka efter landshöfdingen frih. A. L. Rappe och moder till förutvarande statsrådet,

generallöjtnanten frih. A. E. Rappe, har afidit den 3 dennes af lunginflammation å sin egendom Christinelund, 91 år gammal.

SVENSKA, SLÖJDINSPEKTRIS I BRESLAU. Till föreståndarinnan för den kvinnliga slöjden vid folkskolorna i Breslau har utsetts fröken Anna Nyman, bördig från Stockholm.

TILL FÖRESTÅNDARINNA FÖR SVENSKA PAVILJONGEN å Parisutställningen har svenska generalkommissariatet antagit fru Gabrielle Ringertz, gift med kapten N. C. Ringertz i Stockholm.

SVERIGES KVINNLIGA FREDSFÖRENING har utgifvit sin årsberättelse för år 1899. hvaraf framgår, att medlemmarnas antal under året varit 118, däraf 8 ständiga, 46 passiva och 64 aktiva. I föreningens stadgar har vidtagits den förändringen, att inträdesafgiften afskaffats och årsafgiften för passiva medlemmar i landsorten nedsatts till 1 krona. Af föreningens under året utkomna broschyrer ha genom föreningens försorg sålts eller bortskänkts något mer än 400 exemplar, och af romanen *Ned med vapnen* ha exemplar öfverlämnats till en del skol- och arbetarbibliotek. Äfven till folkhögskolorna ämnar föreningen utsträcka sin verksamhet för att sprida lämplig fredslitteratur. Två af föreningens broschyrer ha blifvit öfversatta och utgifna på främmande språk, nämligen n:r 1, *Fredssaken och kvinnan*, af Emilia Broomé, hvilken öfverflyttats till holländskan, och n:r 2, *Fredstanken*, af Ellen Key, hvilken utkommit i dansk öfversättning. Årsberättelsen redogör vidare för föreningens arbete för den svenska adressen till Haagkonferensen samt för dess deltagande i den stora internationella kvinnodemonstration för fredsidéerna, som ägde rum omedelbart före konferensens sammanträdande. Ett bibliotek för fredslitteratur, omfattande svenska och utländska skönlitterära arbeten, broschyrer och tidskrifter rörande fredssaken, har af föreningen upprättats och finnes tillgängligt för kostnadsfri utlåning till såväl medlemmar som utomstående i Arbetarinstitutets lokal, Klara Norra Kyrkogata 8, 1 tr., hvarje dag kl. 1—9 e. m. Föreningens inkomster och utgifter under 1899 ha uppgått till resp. kr. 840:10 och kr. 740:08. Kvinnor, som önska ingå såsom medlemmar i Sveriges Kvinnliga Fredsförening, torde hänvända sig till föreningens ordförande, fru Emilie Broomé, adr. Stockholm, Malmskilnadsgatan 60.

DEN UTSTÄLLNING FRÅN DEN FJÄRRAN ÖSTERN, hvilken vi redan förebådat, är nu af de unga forskningsresandena, bröderna W. och A. Langlet, anordnad i Konstföreningens lokal här i Stockholm och förtjänar för sitt intressanta innehåll att talrikt besökas. Utom ett stort antal talangfullt utförda studier i akvarell och olja af artisten A. Langlet från de beresta länderna — Transkaspien, Bokhara, Turkestan och Fergana invid Kinas gräns — omfattar utställningen äfven en mängd fotografier från samma trakter med deras måleriska byggnadsstil och pittoreska folkliif samt en vacker kollektion af vapen, husgeråd och textila alster, som gifva besökaren ett lifligt begrepp om denna orientaliska kultur, som så få med egna ögon på ort och ställe förunnas att studera.

HUR MAN »KNEIPPAR» I BERLIN.

ETT KVINNLIGT SJUKHEM.

IDAGENS NUMMER vilja vi bekantgöra ett nytt företag till de sjukas gagn, och tillåta vi oss tro, att nedanstående rader skola ha sitt intresse för Iduns vida läsekrets.

En af våra yngre mag-specialister, dr Magnus Pontin, har nämligen i Stockholm, nr 6 Stora Badstugatan, öppnat sitt sjukhem för kvinnliga patienter med mag- och tarmsjukdomar; dock är hemmet speciellt afsedt för behandling af magsårspatienter.

Att detta hem ej är ärnadt uteslutande för de bättre lottade, kan man lätt förstå, när man hör, att priset för allt, utom läkarvård och medicin, utgör 2 à 3 kronor per säng och dag.

Först sistlidne november började det ännu tränga sjukhemmet sin verksamhet, men när jag för någon tid sedan sattes i tillfälle att besöka det, hade det redan hunnit få en varm och hemtreflig prägel.

Det föreföll, som måste den trista sjukhusstämningen vika från denna ljusa, glada lokal, där visserligen intet skattar åt lyx och elegans, men där solid enkelhet är rådande och där solen får leka in mellan skimrande, hvita gardiner och öfver Bodaforsmöblers matta ytor.

Från ett slags anti-chambre kommer man in i den egentliga sjuksalen, där sex breda, engelska järnsängar tälja, hur många patienter detta rum rymmer. Afdelningsskärmar i tillräckligt antal göra det möjligt för den sjuka att vid behof på ett bekvämt och ogeneradt sätt få sin lilla vrå för sig.*

* Öfversköterskan ligger om nätterna i »Anti-chambre'n».

Innanför denna sal ligga tvänne mera enskilda sjukrum, och så ett arbetsrum, hvarefter vi så när som på köket genomgått hela den lilla lokalen.

Lilla, ja! Ty, som jag förut nämnt, är ju hemmet ännu ett ungt företag, som startat utan stora pretentioner; men om man talar vid dess föreståndare, skall man snart få klart för sig, att det hägrar ett vackert och stort framtidsmål i det embryo, hvilket än är föga känt. Och nekas kan ej, att hemmet har alla förutsättningar för en lång och rik framtid; det är nämligen för de verkligt sjuka det öppnat sina dörrar, för dem, som behöfva en outröttlig, omsorgsfullt vakande vård för att som säkra konvalescenter återvända till hemmet; och i de flesta fall lär ej den enligt bästa metoder gifna magsårsbehandlingen kräfvat mer än ett par veckor.

Som ett önskningsmål står naturligtvis att utvidga hemmets verksamhet och då äfven eventuellt få en manlig afdelning, men för detta gäller det att se tiden an.

Ett dylikt sjukhem kräver tid, tankar och arbete, det skall växa sig in i allmänhetens förtroende, och det fordras både energi och kärlek till läkarens stora kall för att uppehålla ett sådant företag. Personalen består af en öfver- och en undersköterska, ett biträde samt en kokerska.

Det är omöjligt att förutse, hvad sjukhemmet en dag skall bringa för resultat, men det torde dock kunna tillåtas att afsluta denna korta redogörelse med de bästa förhoppningar och lyckönskningar.

ELISABETH KUYLENTIERNÄ.

DU HÄRLIGA SAGA, NÄR BLIR DU TILL SANNING?

AF GLÄDJE jag knappast kan skriva en rad för det som jag läst uti damernas blad: att kanske, att kanske en gång det kan hända, att fruntimmer ock man till riksdä'n skall sända.

O, gyllene tid för vårt fattiga land, för staden däruppe vid Mälarestrand, då basar bli blandade skönt med diskanter, då ej man blott Farbröder har, men ock Tanter!

Ett haf af motioner skall då storma fram (en flod nu det är blott med dy och med slam), och allt skall gå undan med solljusa miner, om också där finnes ett dussin Hediner.

HYLIN & C^{OS}

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

8 Regeringsgatan - Vesterlånggatan 16
A. T. 6469. A. T. 2497.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

Med prosa då enas så ljuft poesi, och ledsnad och gräl ä' för evigt förbi. Och då ej en snålhetens stämma mer slamrar som hittills så ofta i Nordanskogs Kamrar.

Ja, plena och allt skola gå som en dans i skimret af kvinnliga ögonens glans! O, styrka och vekhet, o, tjusande blan'ning! Du härliga saga, när blir du till sanning?

ADI.

SKAFFA SOL ÅT BLEKA ROSOR!

Det var en knopp på min rosenbuske, en ganska lofvande knopp. Men skulle den få kraft att slå ut? — Den fick så litet sol, och ogärna ville jag flytta ut växten i ett annat rum, ville ha glädje af den själf, förstås. — Man är själfvisk.

Men jag ångrade mig sedan, ty af knoppen blef aldrig, hvad den kunde ha blifvit. Rosen blef sned, och den blef blek till färgen mot föregående årets rosor. Och jag betraktade den med vemod. »Staccars min lilla ros, det var min skuld, att du aldrig utvecklades till full färging. Du fick ju icke, hvad som för dig var ett lifsbehof — sol!»

Och rosen, min utvecklade, bleka ros, förde mina tankar på människolifvet — i gränderna och på bakgatorna i de stora städerna finnas godt om bostäder utan sol, och rosenknoppar finnas där också, de där få växa och slå ut bäst de kunna

”Sekelminne.”

MINIATURPPLAGA af svenska almanackan,

emalj och silfver, 6 kr., förtyd 7 kr. Ett solidt och värdefullt minne från det nya seklets början hos Hofjuvelerare K. ANDERSON, i Jakobstorg, Sthlm.

Tandläkare

John V. Lindh-Hygrell,

11 Birgerjarlsgatan 11.

Rådfrågningstid 1-2. — Allm. tel. 130 57.

Tandläkare Sjöquist

Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKAREN

Arthur Wijkander,

Skeppareg. 4, n. b., 2:a huset fr. Strandv. Rådfrågningstid 11-2. Allm. tel. 157 97.

Dr Pontins Sjukhem

för kvinnl. pat. med mag- o. tarmsjukdomar. St. Badstugatan 6. Rikst. 53 17.

RUDOLF GJÖRLOFF,

3 Norrlandsgatan 3. Artificiella tänder. Plomberingar. Obs. Billiga priser. Brunkeb. 1008. Rikst. 4632. Mottagningsstid 10-3. 5-7, sönd. 10-1.

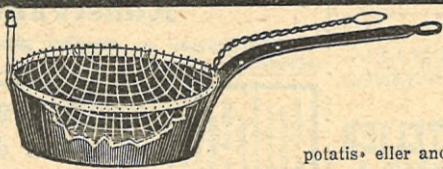
Nervsjuka och dyspeptiska!

Dietisk, fysikalisk och medicinsk behandling. Två å tre damer, som lida af nervositet eller dyspeptiska besvär, kunna erhålla inackordering i läkarefamilj i naturskön, stilla trakt. Närmare meddelar Fru Gerda Strömstedt, Örkened. (250)

Stockholms Ambyrå,

Brahegatan 17, anskaffar ammor och barnsköterskor. Fru Cederlöf. Allm. t. 50 05.

Köp Foulard-Siden!

Kronor 3: 50.

Amerikansk Flottyrpanna

för tillagning af »Fransk potatis» eller andra i flottyr kok de rätter.

JOSEF LEJA, STOCKHOLM.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.

Stenkol, Cokes, 1:a maskinkrossad Anthracit, bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneessärer.

Carré-Briketter

för kokspisar, kakelugnar, strykugnar m. m.

Allm. tel. 22 88. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427. Allm. tel. 60 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 20. Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Farmmätaregatan 1. Rikstelefon 20 12.

SUNLIGHT ÄR BÄST TVAL OCH BEQVÄMAST

Lager hos

Rudolph Jeansson,

Stadsgården 14 A, Stockholm.

Allm. tel. 34 74.

Begär mönster af våra vär- och sommarnyheter.

Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, Rayé, Cadrillé, Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr meter.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz.)

Siden-Export.

(B)

Damhårarbeten.

Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental hos Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

F. d. Fru Bloms Inack.-Byrå, Drottningg. 38. Kl. 11-3.

Förmedlar inackorderingar i familj m. g. ref. såväl i staden, som på landet. Uthyr möbl. samt omöbl. rum, våningar och affärslokaler.

Anskaffar platser för bildade fruntimmer i alla brancher.

Uträttar kommissioner. Anvisningar ä inackord.-ställen gratis. Lämnar underrättelser om privata lektioner. Fru E. PLANIUS.

Trädgårds- och Konstskola

för damer och herrar börjar 1 april i år å den natursköna Malmjö herregård nära Tumba station. Härmed beredes alla årstider, under stärkande vistelse på landet, tillfälle till studier och praktiskt arbete. Således lämplig rekreatjonsort för öfveranstända personer, som behöfva ombyte af verksamhet, eller hvilka i stillhet vilja studera. Prospekt och närmare underrättelse ges af fröken S. Giöbel, och af vaktmästaren i Konstföreningen, 10 Västra Trädgårdsgat., Stockholm. (G. 95951)

Stjärnans * Liniment,

som på kort tid botat hvarjehanda värk: Influensa, Reumatism m. m. Säljes till 50 öre å 1 kr. pr flaska. Kammakaregatan 8, 1 tr. ö. g. t. v., Vasagatan 1, Cigarrboden, Hötorget 13, Speceriaffären.

Försäljning och 2 års amortering af goda Pianino o. Orglar. 5 års garanti. Begagnade instr. tagas i byte.

Utm. Pianino fr. 750 kr. Begär prisurant. C. A. V. Lundholm 28 Hamngatan 28.

Tidaholms Fantasimöbler,

rikhalt. urval i fornord. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Uppgif önsk.

förs'ag och begär prisurant. Försäljningsmag. (Beridarebang. 27, Sthlm. Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm.

Pärmar

till IDUN 1899 finnas att tillgå. Pris 2 kronor.

Iduns Expedition.

och bli sneda, bleka och kraftlösa. Så kommer kanske den dag, då vi inse detta; det var brist på sol, som vållade det, skulden är delvis vår. Då måste ett djupt vemod gripa oss.

Därför säger jag till eder alla, som själfva gå i solljuset: tänken på de små, medan tid är, att I sedan ej måtten behöfva ångra er! Skaffen sol åt bleka rosor!

S—M.

AMATÖRFOTOGRAFER!

Kommen alltid ihåg Idun med lämpliga och trefliga bidrag för vår illustrationsafdelning! För hvarje fotografi, som införes i tidningen, betala vi ett arvode af 3 kr. för format intill 9x12 cm., 4 kr. för större format. Så snart en och samma insändare fått tio olika bilder antagna och införda i tidningen, utbetala vi dessutom till henne eller honom

en extra hederspremie på 25 kronor.

Ej använda fotografier återsändas endast om returporto medföljer.

Se för öfrigt närmare uppropet »Till amatörfotograferna» i Idun nr 2 för i år!

»VÅRA SJUKSKÖTERSORS DRÄKT».

EN SJUKSKÖTERSKA UNDRAR, om Idun ville i någon af sina spalter intaga följande svar till »Färgernas vän» angående sjuksköterskedräkten, ehuru ett svar redan gifvits. Emedan sjukvård hindrat mig, har jag ej förr kunnat insända svaret, ehuru detsamma legat färdigt sedan midten af januari.

»Färgernas vän», det må nu vara man eller kvinna, har troligen icke legat mycket sjuk eller åtminstone

ej blifvit skött af en sjuksköterska, vare sig s. k. vanlig sådan eller en diakonissa, ty då skulle han (hon) nog sett, att alla sjuksköterskor hafva ljusblå och diakonissorna mörkblå bomullsklädnings vid sjukvården. Ingendera hafva ylleklädningar annat än någon högtidsdag. Nog tänker jag, det är mera lugnande för en febersjuk att se en blå än en röd eller rutig klädning, den sistnämnda sätter nog mer fantasi i hufvudet på de sjuka. Hvad den skära eller »mildt rosa» färgen beträffar, som »Färgernas vän» talar om, är den använd af en annan gren af sköterskor inom en större inrättning i Stockholm, hvarför vi icke böra eller vilja bära den färgen. Att diakonissorna valt den mörka blå färgen på sin arbet-dräkt är ju praktiskt, då deras verksamhet omfattar så många olika grenar af sjukvård. De ljusa bomullsklädningsarna kunna ju vara på sin plats i den s. k. finare privatvården, men äro i hög grad opraktiska för en församlingssköterska eller en föreståndarinna vid en barnkrubba. Af det förstnämnda har jag erfarenhet, emedan jag är anställd som församlingssköterska på landsbygden.

Nu kan ju frågas: »Hvarför skola de då vara lika alla?» Därpå skulle jag vilja svara: För det första, om man ser saken från ekonomisk synpunkt, att alla, diakonissor såväl som sköterskor, med få undantag äro så aflönade, att de måste vara försiktiga, om de ej skola lefva öfver sina tillgångar. Det är ju nu en gång så, att i en svart klädning är man alltid snygg och kan visa sig i hvilket sällskap som helst. Har man så en blå ylle till s. k. söndags, behöfvas ju ej flere ylleklädningar, då däremot, om man väljer andra färger, pretentionerna på ens dräkt genast stiga. För det andra blifva sjuksköterskorna genom sina föreståndarinnor i tillfälle att få tyg och det som hör till deras dräkt litet billigare, då det tages åt flere på en gång. Och till sist, från en annan synpunkt sedt, så vilja, liksom samtliga medlemmar inom en hel del andra kårer ha något gemensamt i sin dräkt, äfven medlemmarna af sjuksköterskekåren hafva det. Emedan erfarenheten visat, att färgerna blått och svart varit dem lämpligast, så ha dessa färger blifvit gemensamma för dem alla, ehuru sedan hvarje sjuksköterskehem har sitt särskilda kännetecken.

Nog kan man se en vackrare hufvudbonad än diakonissornas, men den är varm och sålunda praktisk, ty den kan användas i alla väder och alla årstider, då däremot våra små hattar, hvilka ju ej stöta någons öga, nog skulle skaffa rätt många reumatisk hufvudvärk, är jag rädd, om de användes hela året om. Dock den yttre hufvudbonaden behöfva ju ej de sjuka ha ondt af. Alla sköterskor äro ju mörkt klädda utom hus, men det synes mig

oförklarligt, hvarför det skall mer stöta ögat på en frisk människa att se dem mörka än att se andra människor mörklädda. Och hvad hvitt beträffar, så är det ju en mycket obetydlig liten spets eller kant de hafva framför hatten, utom att diakonissorna ha en hvit rosett under hakan tillika med den svarta. Då jag ser en sådan, är min tanke: »Lycklig du, som vunnit ditt jordiska mål», emedan det är ett kännetecken på, att de äro upptagna till diakonissor, ty den tid de gå som profsystrar, hvilket kan vara ett eller flere år, ha de ej rätt att bära den hvita rosetten.

Det finnes ju kamrater bland dem, som ej höra till särskilda sjukhem, som tänka annorlunda och äfven handla olika, men jag vill påstå, att dessa äro ett fåtal mot dem, som dela min tanke, och endera äro dessa ej inne i sjukvård riktigt med »lif och själ», som det heter, eller också ha de andra orsaker, som drifva dem att skilja sig från kåren.

—A—O.

INSTÄMMANDE FRÅN EN LÄKARE.

Till Redaktionen af »Idun».

Var god och framför i tidningen ett tack till sign. »Färgernas vän» för ett förståndigt ord om sjuksköterskornas dräkt från en instämmande

LÄKARE.

Till alla vänliga frågebesvararinnor

på vår afdelning för *Frågor och Svar* vilja vi rikta den eftertryckliga uppmaningen att hädanefter godhetsfullt iakttaga att vid frågebesvarandet *alltid skriva svaret på hvarje särskild fråga på sin särskilda lapp*. Alltså ej flere svar på samma papperslapp! Detta är nödvändigt för att underlätta redaktionens arbete med de många svarens ordnande, och de som hädanefter ej iakttaga det, kunna ej heller påräkna sina svars införande.

Varp-rester af silke

säljas å 5 kr. för kg. mot efterkräf från K. A. Almgrens Sidenfabrik, Stockholm, 22 Lilla Nygatan. (G. 95810)

BRANDER & Co,

Stockholm, Paris,
London,

Herr- o. Damskrädderi

Sturegatan 24.

Allm. Telefon 88 28.

Stockholms Tattersall.

Kroppsrörelse är hälsa.
Ridning är en den bästa och nyttigaste kroppsrörelse.
Ridlektioner för nybörjare. Ridkurser. Ridklubbar med musik. Undervisning i terrängrid
50 lekti-nshästar.

Hårfärgningskam.

färger grått eller rödt hår och skågg till äkta blondt, brunt eller svart.

Fullt oskadlig. Brukbar i årtal. Patenterad i alla länder. Tusende i bruk.

Pris 3 kr. hos DUFVA, Drottninggatan 41 och »ETTAN», Vasagatan 1.

Sänds till landsorten fraktfritt som bref utan paskrift om innehåll och afsändare, mot insändande af 3 kr. i fri- eller sparm. till E Grafström, Karlavägen, Stockholm.

Till Italien

önskar ett äldre, språkkunnigt fruntimmer resällskap i April. Svar till »Goda referenser», tidningskontoret, Observatoriegatan 8. (S. T. A. 70245)

FOTOGRAFIER AF
CARL XIV JOHANS UTSTÄLLNINGEN, RIKSDAGENS ÖPPNANDE SAMT ALLA NYHETER Å

A. BLOMBERGS ATELIER

5 HERKULESGATAN 5
NYTT: INTERIÖRER VID MAGNESIUM-LJUS UTAN RÖK.

PORTRÄTTER I HEMMEN, NU SÅ MODERNT, UTFÖRES SOM SPECIALITET, STORT LAGER AF VYER ÖFVER STOCKHOLM MED OMFIFN. OLJEMÅLNINGAR TAGAS KONSTNÄRLIGT. STUDIEBILDER AF GAMLA STOCKHOLM NU PÅ LAGER. PRISBELÖNT I IN- OCH UTLANDET.

Undervisning i Linnesömnad.

Elevpplatser lediga 15 mars. Karin Egnér, Nybrogatan 58, 4 tr (S. T. A. 70 49)

O. A. Nilssons Advokatbyrå

Innehafvare:
O. A. Nilsson, Arthur Rockström, Hofrätts e. o. notariar.
38 Stora Nygatan 38.
Allm. Tel. 2157. Rikstel. 2408.
Kontorstid 9 f. m.—4 e. m. Årsackord på förmäliga vilkor. Engelska och tyska talas. (S. T. A. 64263)

Skandinaviska Orgelfabriken

rekommenderar sin tillverkning af
Pianinos samt Orgelharmonier
för Kyrkor, Skolor och Hemmet, af in- och utlandets förmästa kännare vitsordade så som de bästa. Prisbelönt på flera utställningar Säljas äfven på afbetalning. Begär prisurkund.
Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

Aktiebolaget C. O. Borgs Söner, Lund. Fabriken anlagd år 1739.
Färgeri, Kemisk Tvättanstalt, Ullspinneri, Väfveri, Garn- och Väfnadshandel.
Guldmedalj vid flera utställningar.

Vi rekommendera vårt rikhaltiga lager af alla slags garn, i såväl ull som bomull, till billigaste priser i äkta, fornnordiska växtfärger, passande till
Konstväfnad i allmogestil.

Förfrågningar om lämpliga garnsorter och färger besvaras omgående och prof med prisuppgifter sändas på begäran

Kontinentrouten TRELLEBORG—SASSNITZ
2 turer dagligen i hvardera riktningen.
Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret, Trelleborg.

Sveriges första kvinnliga trädgårdsskola

börjar sin andra kurs den 1 maj. Kursen kommer att räcka till den 1 oktober. Vid Espenäs beläget invid Stora Hjälmaran, kommer skolan att nu och för framtiden vara belägen.

Undervisning meddelas praktiskt och teoretiskt i all trädgårdsskötsel, konservering och inläggning af grönsaker, bär och frukt, bakning, biskötsel, höns, ankors och mindre djurs vard.

Biträdande lärarinna, som med högsta betyg genomgått prostinnan Nora Pöyhönens i Haapavesi trädgårdsskola.

Hel inackordering, pris 50 kr i månaden. Pris för undervisning 75 kr. för hela kursen. Vidare meddelar undertecknad

Fru **Stina Swartling**, f. von Hofsten.

Adress Örebro.

Laave & Co Äkta Spanska Viner

SYATELIER
FÖR
LINNEUTSTYRSLAR
DAMEKLÄDNINGAR
SÄRKLÄDER
FINASTE MODELLER
STORSTA SORTIMENT
BILLIGASTE PRISER
KARL H. NYMANS
HVI TVARU, TRIKÅ & VÄFNADSAFFÄR.
17 NÄMNGATAN 17
STOCKHOLM
STORT URVAL AF BOMULLS & YLLEKLÄDNINGSTYGER
PRISURKUNTER OCH PROFVER SÄNDAS FRANCO

I alla boklädor finnas:
Ett nyårsbref
till Sveriges mödrar
och
Ett postskriptum
till dess ungdom
af **EN SVENSK MODER.**
Pris 50 öre.
N. J. SCHEDINS FÖRLAG.

Medlet är funnet
och ingen behöfver numera besvär af röda och nariga händer, hård och grof hud, frostsprickor eller andra mindre sårnader i huden. Starens Hud-cream är ett hastigt och säkert verkande medel. Pris 1 kr pr burk. Profburk franko mot 1:20 i sparmärken, (ej frimärken). Postförskött 1.35. I parti hög rabatt. Återförsäljare sökas.
Tekniska Fabriken Staren,
KINNARED.
(301)

DEN SKÖNASTE PRYDNADEN

ir Vackert Hår. Därför så värda det väl och använd, på föreskrifvet sätt, Ziwertz Extrakt Vegetal, som försäljes i Stockholm hos Herr C. F. Dufva, Herr Emil Nordström, Fru Elin Edlund, Jönköpings-Magasinet samt A. W. Nörding och i Göteborg hos Kongl. Hofleverantör **J. A. Ziwertz.** (Nord. A. B. 13)

Örebro KEX rekommenderas.

Saltsjöfisk
af alla slag, bäst och billigast från **Henrik Pettersson & Co., Göteborg.**
Telegrafadress: Henriks.

Musikhandel
önskas öfvertaga eller ingå som delägare i musikhandel af person, som genomgått Kongl. Musik-konservatorium. Sökanden äger affärsvana. Svar till »Elise», Gumælii Annonsbyrå, Malmö (G. A. M. 57233)

ÖFRU A telier för Damtoiletter
Stockholm, 19 Tunnelgatan rekommenderas i beägen åtanke. Välskild elegant snitt till moderata priser. Särskild afdelning för beställningar från landsorten, som utföras omsorgsfullt utan profning då ett välsittande lif insändes jämte längdmått på kjolens bak-, sid- och framväd, och då för ändamålet särskildt konstruerade mekaniska byster inköpts, kan bvarje figur påräkna ett välsittande arbete. Finaste rekommendationer öfver hela landet. Förfrågningar besvaras omgående. Telegrafadress **ÖFRNS, Stockholm.** A S. T. 58410

Undervisning pr korrespondens i BOKFÖRING
(enkel o. dubbel.) Ingen förskotts betalning.
Skönskrifning, Stenografi, Tysk och engelsk Handelskorrespondens.
Bästa resultat garanteras. Tentansals intyg från elever. Prospekt och profbref gratis.
Malmö Språk- & Handelsinstitut
Dir. **H. S. Hermod,** Söderg. 17, Malmö.

Drick ej så mycket
oblandadt kaffe, som aldeles förstör Eder, utan blanda det med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som gör kaffet godt, **helsosamt**, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt **förhindrar kaffeförgiftning.**

Paketer a 25 och 10 öre i alla Specieri- och diverseaffärer. OBS. att firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.

Prima torr Björk-, Alo. Barrved samt Anthracit, Kol o. Kokes
hos **J. O. OLAUSSON,**
ROSLAGSGATAN,
midt för Tegnérsgatan.
Allm. Tel. 62 79.

ETT VÄLSKAPADT FLICKEBARN
upptages som eget i ett handverkarehem där inga egna barn finnas. Om vård utlofvad. Tretusen kr. önskas. Svar t. »Flickebarn M. E. S.», Iduns exp., Sthlm. (264)

TREFLIGT HEM!!!
På en egendom invid Dalälven och Krylbo järnvägsstation uthyres en vacker våning om 5 rum och kök, tamburer, skafferier, versendor, potatis- och trädgårdsländ m. m. Passande för familj, som önskar bo trefligt och lugnt med på samma gång bekväma kommunikationer. Svar till »1 april 500», Krylbo. (G. 11380)

LEDIGA PLATSER

BARNFRÖKEN.
För en barnkär och pålitlig medelålders flicka af bättre familj finnes plats ledig den 24 nästkommande april hos häradshöfding-familj på landet i Skåne, att sköta 3 barn på 7, 4 och 1/2 års ålder. Hon bör vara kunnig i sömnad. Ingen som ej kan förete de bästa rekommendationer torde söka platsen. Svar i biljett märkt »Erfaren barnfröken» med löneanspråk om möjligt fotografi sändes till denna tidnings kontor. (339)

LÄRARINNEPLATS.
En allvarligt sinnad lärarinna, kompetent att undervisa barn, en gosse och en flicka, för inträde i Elementarläroverks lägre klasser samt i musik och handarbete, önskas nu genast i ett prästhus i närheten af Mjölby. Närmare upplysningar lämnas af Kyrkoherden C. G. Wessén, Högby, Skenninge.

BARNFRÖKEN.
En enkel, bättre, framför allt barnkär flicka ifrån landsorten, litet kunnig i sömnad, erhåller plats den 1:sta april för att sköta en 6-årig flicka. Fotografi jämte betyg och uppgift på rekommendationer torde adresseras till »D. W.», adress Iduns expedition, Stockholm. (338)

EN I MATLAGNING m. m. kunnig, bildad flicka, får god plats som hjälpefru och sällskap åt en ung prästfru. Norra Inackorderingsbyrån, Mästarsamuelsgatan 62, Stockholm, kl. 11-3. (344)

ETT FLERTAL goda pl. för lärarinnor, samt praktiska flickor, fullt kunniga i all matlagning, bak m. m., finnas att skyndsamt söka. Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B. Etabl. 1887. (328)

BARNFRÖKEN önskas till inst. april. Hon bör vara frisk och dugl., van vid barn och delt. i hush., kunnig i sömn. Ut-förl. svar m. portr. t. »Fru T.», adr. Ljungs bod, Nybrog. 15, Sthlm. (332)

TILL VÅREN
erhåller ung, bildad och anspråkslös flicka plats, mot fritt vivre, i liten familj. Biljett med fotografi märkt Fru »S. M.», Göteborg p. r. (331)

FRANSYSKA eller svenska, fullt maktigt franska språket, får god plats instundande 1 april i familj där 2 barn finnas. Närmare underrättelse hos portvakten Birger Jarlsgatan 6. (336)

Sjuksköterskeplatsen
vid järnvägsbyggnadens sjukstuga i Luassa- vara kungöres härmed till ansökan ledig att tillträdas den 1 Mars detta år. Lönevillkor 4 kronor om dagen jämte fritt husrum och vedbrand. Ansökningar åtföljda af betyg insändas till Järnvägsbyrån härstades. Sjuksköterskan skall vara examinerad. Gellivare den 14 Febr. 1900. (G. 95834) **ARBETSCHEFEN.**

HUSHÅLLERSKA.
Å en större egendom önskas till den 24 april en hushållerska, kunnig, pålitlig, stad-gadt och med godt lynne. Betyg och lönevillkor till Fru Gyllensvärd, Lamhult. (243)

ETT FRUNTIMMER, friskt och starkt, med någon vana vid sjukvård, önskas som sköterska och sällskap åt en äldre herre. Den sökande bör vara en person, som en längre tid kan binda sig vid platsen, i annat fall fästes ej afseende vid ansökan. Fotografi önskas, upplysningar om den sökandes ålder och familj. Lön 350. Adress Trädgården 3, Alingsås. (284)

VID KRISTIANSTADS ELEMENTAR-LÄROVERK FÖR FLICKOR
skall från instund. hösttermins början anställas en vikarierande lärarinna för läsåret 1900-1901. Undervisningsämnen: blifva franska språket på det högre stadiet och modersmålet samt historia i mellanklasser. Lönen är 1000 kr. Ansökningar, åtföljda af betyg, ställas till Styrelsen för Kristianstads elementarläroverk för flickor och insändas före mars månads utgång till läro-verkets föreståndarinnan, fröken L. Lovén. (G. 95670)

En lärarinneplats
vid Eskilstuna Elementarläroverk för flickor. blifv fr. o. m. läsåret 1900-1901 ledig. Lön 1100 kr. eventuellt 1200, med 2 ålderstillägg på 100 kr. hvardera och med bidrag från läro-verkets sida af halva årsafgiften till pensionskassan. Den sökande bör hafva genom-gått Högre Lärarinneseminarium eller folk-skolelärarinneseminarium och vara kompetent att undervisa i Kristendoms, på nedra och mellersta stadiet samt Svenska, Historia och möjligen något annat ämne på mellan-stadiet. Ansökningar, åtföljda af betyg ställas till Styrelsen för Eskilstuna Elementar-läroverk för flickor och insändas före näst-kommande 18 April till styrelsens ordförande, rektor J. Asplund. (G. 95988)

EN RASK, ordentlig och pålitlig flicka af bildad familj, kunnig i matlagning slakt, syltning erhåller förmånlig plats såsom hushållerska den 1 maj. Svar med betyg och referenser sändes till »Landthushåll Tjust», Iduns exp., Sthlm. (325)

EN BARNKÄR, glad och frisk flicka, kunnig i sömnad, erhåller plats såsom barnfröken den 1 maj. Svar sändes till »Herregård, Tjust», Iduns exp., Sthlm. (326)

MODIST, skicklig och med fina rek., erhåller säsong- eller årsplats mot hög lön i stad i närheten af Stockholm. Sv. t. »Modist 1900», Iduns exp. (316)

FÖR EN BILDAD FLICKA med godt lynne, som mot fritt vivre vill läsa med 2 små, snälla flickor och för resten deltaga i förefallande göromål, finnes plats nu genast i bekvämt och naturskönt belägen prostgård på Dal. Svar med fotografi till »Kyrkoherde» inlämnas till Iduns exp.

BARNFRÖKEN (ej som medlem af familjen) eller barnjungfru, som vill åtaga sig under moderns ledning vården af tvän-ne barn (resp. 1 1/2 och 1/2 år) får väl afstundad plats i köpmansfamilj i Malmö. Sökanden bör vara verkligt barnkär, ordentlig, villig och pålitlig, samt kunna förete goda rekommendationer. Betyg och fotografi torde adresseras till »E. B.», Gumælii Annonsbyrå, Malmö. (G. A. M. 57232)

EN ANSPRÅKSLÖS FLICKA, som är hemma i enklare matlagning, handarbete och sömnad samt med ordningssinne till att ordna ett hem erhåller plats den 24 april. Märke »24 A. P.», Helsingborg p. r.

HUSHÅLLERSKA.
En äldre, proper, pålitlig och duglig kvinna, som på egen hand kan sköta ett bättre ungarshem, kompetent till finare matlagning, äfvensom till alla inomhus förekommande göromål sökes till den 24 april. Svar med rekommendationer, löneanspråk och fotografi sändes till »G. N.», Iduns exp. (330)

PLATSSÖKANDE

EN ENKEL och arbetsam flicka önskar mot fritt vivre plats i bättre familj, helst på landet, för att lära matlagning och för öfrigt deltaga i alla inom hemmet förekommande göromål. Svar till »Vänligt bemötande», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg, emotes tacksamt. (Nord. A. B. 604)

UNG FLICKA af god familj önskar plats som lärarinna åt mindre barn. Äfven villig undervisa i handarbete och slöjd, teckning och målning om så önskas. Reflekterande hänvända sig till »Lisa 1900», Malmö p. r. (335)

UNG FLICKA, som gått igenom kurs i matlagning, önskar plats i familj att deltaga med husliga görom. Svar till »2 mars 1900», Iduns exp. (336)

EN FLICKA af god familj, som är fullt kunnig i både finare och gröfre matlagning, van vid land-lifvet, önskar plats i bättre familj att gå frun tillhanda. Goda rekommendationer från förut hafda platser finnas. Svar insändas före den 15 mars 1900 till Fru Hedvig Akerman, Klementtorget nr 3, Lund.

EN UNG FLICKA, som genomgått kurs i matlagning, önskar plats i bättre familj att gå frun tillhanda. På lön fästes ett stort afseende. Svar torde benäget sändas till »21 år», Eskilstuna, p. r.

EN FLICKA som genomgått sjukvårdskurs å länslazarett, samt tjänstgjort i tre månader å Epidemijukhus, önskar plats antingen på sjukhus eller i privat sjukvård. Betyg samt referenser finnas. Ålder 19 år. Frisk och stark. Svar inom 14 dagar märkt »Sjuksköterska», Karlskrona p. r. (337)

EN ANSPRÅKSLÖS, stadgad flicka, kunnig i sömnad, önskar helst mot fritt vivre plats i bättre familj för att lära hushållet och deltaga i inomhus förefallande göromål. Är villig betala något om så fordras. Svar till »Öfverenskomme-se», Wadstena, p. r. (309)

BILDAD, arbetsam flicka, kunnig i mat-lagning, bakning, syltning, sömnad, hand-arb., önskar plats. Glad, anspråkslös godt sätt, ordentlig. Svar »Pålitlig hjälp», adress S. Gumælii annonsbyrå. (G. 1159)

MOT FRITT VIVRE önskar en ung, bättre flicka plats att gå frun tillhanda. Vidare genom Th. Tjåders byrå, Malmstorgs-gatan 5, 2 tr. (G. 95902)

EN 21 ÅRS FLICKA, från ett godt hem på landet och som genomgår hushålls-skolan söker plats till den 24 april. Önskar anses som medlem af familjen. Svar till »A. H. 1900», Iduns exp. (346)

BILDAD, arbetsam, ordentlig flicka söker plats. Väl kunnig i matlagning, bakning, sömnad, handarbete m. m. Svar till »Glad-lynt» Iduns exp. f. v. b. (343)

EN UNG, bildad flicka önskar plats i fa-milj som hjälp och sällskap. Kunnig i hushållsgöromål. Norra Inackorderings-byrån, Mästarsamuelsgat. 62, Stockholm, kl. 11-3. (345)

EN BÄTTRE, gladlynt, ordningsfull och sparsam flicka önskar sig plats som hus-föreståndarinnan hos en aktningvärd, vänlig, gammal herre. Goda rek. Svar under adr. »Ebb», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

UNG FLICKA, kunnig i matlagning, sö-ker plats till våren som hushållsbitr. i bättre familj, helst bosatt på landet. Den sökande, som har vistats ett år i prästfam., är äfven något kunnig i sömnad och öfriga handarb. På lön fästes icke afs., endast på ett godt och vänligt bemötande. Svar till »23 år», Trollhättan. (327)

EN 26-ÅRIG, praktisk och bildad flicka af god familj, söker sig härmed pla's hos äldre par eller ensam dam, i stad eller på landet, såsom hjälp och sällskap. Goda rekommendationer. Svar emotes tacksamt af »Svarst möjligt», Strålnäs p. r. (S.T.A. 70085)

EN 24-ÅRIG FLICKA söker till den 24 april plats, antingen säsong värddinna i aktadt ungarsh. eller änklingshem, eller också i familj säsong hjälpefru. Utm. rek. Svar till »Smäländska», Örresta p. r.

ENKEL och anspråkslös, 18-års flicka, önskar plats i bättre familj på landet, helst prästgård, för att lära sig alla inom ett hem förekommande göromål. Är villig betala något. Svar tacksamt till »Eugenia», Torsaker p. r. (324)

EN UNG TYSKA, bildad och musikalisk, önskar enställning som hjälp och sällskap i en god familj. Svar till »F. T.», Djursholm p. r. (315)

EN UNDERVISNINGSVAN flicka, som genomgått småskolelärarinneseminarium och är kunnig i vanliga handarbeten och väfning samt vanliga hushållsgöromål, önskar plats på landet i familj att undervisa mindre barn och deltaga i de husliga syss-lorna. Pretentioner: fritt vivre. Närmare upplysningar genom korrespondens med »A. B.», Tidningskontoret Södermalms torg, Stockholm. (313)

PLATS ÖNSKAS NU PÅ LANDET af bildad, arbetsam, ordentlig flicka, hem-mastad i matlagning, sömnad, handarbete samt för öfrigt alla inom ett hem förekommande göromål. Något musikalisk. Svar till »Duglig hjälp», Iduns exp. (312)

HUSFÖRESTÅNDARINNE (värddinne-) plats i mindre hem önskas nu till våren af ett fruntimmer. Har genomgått frö-ken Cronius hushållsskola samt några år förestätt hushåll; är kunnig i åtskilliga handarbeten såsom väfnad m. m. Har nu plats men önskar göra ombyte. Svar torde godhetsfullt sändas innan d. 25 mars under adr. »Plikttrogen», Iduns exp. (311)

EN 28-ÅRS FLICKA, som under flera år innehaft plats som husförestånderska i ett bättre hem frågar, om det finnes någon äldre klen dam, som vill antaga henne som hjälp och sällskap under 6 månader, mot fritt vivre och fria resor, för att komma i tillfälle af kalla hälsbad vid Västkusten under sommarmanaderna. Svar märkt »Glad-lynt och tålig» afvakts före den 15 mars, adr. p. r. Karlskrona. (310)

RESVAN FLICKA, som vistats i Paris och talar franska, tyska och engelska, söker anställning som toik eller resällskap hos familj eller äldre fruntimmer, som i år ämnar besöka utlandet. Synnerligen goda referenser uppgifvas å Iduns exp. (317)

EN 22-ÅRIG FLICKA från godt men en-kelt hem, söker plats till våren i fin fa-milj. Är kunnig i matlagning, kläd- och llnnesömnad, väfnad, handarbete m. m. Lön önskas. Svar till »Skånska», Kvidinge p. r. (319)

TILL VÅREN önskar bild. musik. flicka plats som hjälp och sällskap i barnlös familj, eller hos äldre fru. Svar torde insändas till »X.», Söderhamn. (342)

PLATS som sällskap och hjälp åt äldre dam, helst i Stockholm önskas af medel-ålders fruntimmer af fin familj. Närmare meddelanden om svar märkt »Gladlyt-lynt» insändas till S. Gumælii Annonsbyrå, Stock-holm. (G. 95917.)

EN BÄTTRE FLICKA, ej ovan vid mat-lagning, önskar som frieley komma i prästhus eller annat godt hem för att grund-ligt lära hushållet; villig deltaga i alla inom-hus sysslor. Svar till »Villig» inom fjorton dagar, Öja pr Östra Ljungby. (G. 11790)

EN ENKEL och anspråkslös flicka, 23 år, från landet önskar plats till den 1 maj hos bättre familj, för att gå frun tillhanda; är kunnig i enklare matlagning, skönstryk-ning, finare handarbeten och klädningssöm-nad. Bedes om svar före den 24 Mars till »Ester», Gladhammar, p. r. (350)

FÖR ATT UNDERVISA i konstväfnad samt äfven själf förfärdiga sådana och vanliga väfnader, önskas plats från 1 sta ell. 15:de April, helst vid väst- eller ostkusten, där tillfälle under sommaren gifves till bad, i aktningvärd familj af därtill kompetent flicka, endast mot fritt vivre och godt be-mötande. Svar till »Anspråkslös 1900» Iduns byrå. (349)

HUSHÅLLERSKA.
En ordentlig och pålitlig flicka, kunnig i matlagning, slakt, bak, syltning samt llnnesömnad, önskar plats den 1 eller 24 april. Utmärkte betyg från förut innehaft plats. Svar märkt »B. C.» torde sändas till Iduns expedition. (347)

EN SNÄLL och anspråkslös jungfru, kun-nig i litet af hvarje, önskar en lättare plats under sommarmanaderna, helst hos någon familj, som visas på sommarnöje eller vid badort. Närmare upplysningar lämnas af fröken E. Anjou, Linköping. (329)

PLATS som husföreståndarinnan i ett en-kelt, aktadt hem, där husmor saknas, sökes af en bättre, gladlynt, plikttrögen flicka, van vid ordning och sparsamhet. Goda rek. Svar emotes tacksamt till »En-kelt hem», Nordiska Annonsbyrån, Göt-eborg. (Nord. A. B. 513)

I GODT, AKTNINGSVÄRDT hem på landet önskar ung bildad flicka, bekant med inomhus förefallande göromål, komma för att deltaga uti och fullständigt lära allt som hör till ett hems skötande. Svar till »Hemtrefnad», Upsala p. r. (G. 95847)

EN DANSK, UNG FLICKA (19 år) af god familj, kunnig i husgöromål och matlagning, söker till den 1 maj eller tidigare plats i ämbetsmans- eller annan bättre familj, som sällskap och för att gå frun tillhanda, med önskan att blifva betraktad som medlem af familjen. Svar med upplysningar och villkor emotes un-der adress »Hem 29», Gumælii Annonsbyrå, Malmö. (G. A. M. 57010)

VÄRDINNEPLATS önskas af en bildad, energisk, ordentlig flicka af god familj. Betyg o. relationer de allra bästa. Svar till »Duglig», Örebro f. v. b. (278)

EN UNG FLICKA önskar plats i familj, nu eller till våren, att gå frun tillhanda. Är kunnig i matl., sömnad och finare hand-arb. Små pret. Rek. finnas. Svar till »22 år», Boglösa, Enköping. (274)

ETT ÄLDRE FRUNTIMMER önskar plats att förestå mindre hushåll hos äldre herre, eller plats som hjälp och sällskap hos äldre dam. Inga löneanspråk. Vi-dare meddelas vid förfrågan under adress »Z.», Ljusne p. r. (271)

F. d. Fru Bloms Inack.-Byrå.
Drottninggatan 38, finnes att tillgå Lärarin-nor, Värddinnor, Hushållerskor samt bättre flickor att gå frun tillhanda.

JUNGE DAMEN, die gründlich Deutsch lernen wollen, finden angenehmen Aufenthalt u. Unterricht in einer guten Familie in Hannover. Gute Ref. Anfragen befördert die Expedition dieses Blattes.

INACKORDERING önskas till våren i en treflig prästfamilj, där dottrar finnas, af 17-årig amerikanska. Önskar ge engelska lektioner i ulbyte mot lektioner i svenska. Svar med pris torde adresseras till »H. S.», Iduns exp. (321)

INACKORDERING önskas af en 28-årig föräldralös flicka af god familj, i ett bildad angenämt hem, där ett i allo godt och kärleksfullt bemötande kan påräknas. Är musikalisk. Om så önskas kan undervisning lämnas i konstväfnad. Svar med uppgift å pris torde lämnas under adress »Maj», Eds bruk p. r. (322)

PÅ LANDTEGENDOM få unga flickor inack. och undervisn. i matlagning, hand-arb. och väfnader, af skicklig husmoder. 45 i mån. Karlstad »Medio af mars» p. r.

EN UNG, bildad och musikalisk flicka erhåller inackordering på landet, där tillfälle att lära hushåll och konstväfnad m. m. finnes, samt deltagande i umgänget erjudes. Pris 40 kr. i månaden. Svar med fotografi till »Familjemedlem», p. r. Hel-singborg. (J. G. H. 5002)

INACKORDERING i bildad familj för att lära hushållet önskas af ung, fölofvad flicka. Helst i Göteborg eller dess närhet. Svar emotes godhetsfullt till »Karin», Sö-derhamn p. r. (320)

BILDAD, ung flicka kan få inackordering med deladt rum. Närmare meddelar Fru Anna af Sillén, Riddargatan 15, Stock-holm. (334)

24-årig flicka

önskar lära hushållet, helst i prästgård, där hon får anses som medlem af familjen. Svar med prisuppgift bedes sändas till »X.», p. r. Eslöf. (G. A. M. 57060)

EN ANSPRÅKSLÖS norrländska önskar under några månader blifva inackorde-rad i ett godt och bildadt hem, där hon får lära hushåll. Svar med uppgift om inack-orderingsvillkor m. m. torde sändas till »Genast», p. r. Hernösand. (279)

PENSIONAT I DARMSTADT.
Gründlicher Unterricht in Sprachen, Musik, Malen etc. Referenzen: Frii von Feilitzen, Almqvist, Jönköping. Frii Reh, die Vorsteherin des Pensionats, kann Ostern Pensionärinnen abholen. (299)

FÖR BARN
kan inackordering erhållas i yngre barnlös och mycket barnkär familj, ett godt och bildadt hem, moderligt omvårdnad - Vac-kert och friskt beläget i Värmlandsnäs. Svar till »M. P.», p. r., Karlstad. (340)

INACKORDERING
för en ung flicka, (ensamt rum mot sovsidan) erhålles nu genast hos Majorskan Mattson, 11 Grefmagnigatan, Stockholm. (343)

Gahnelit
 för munnens, svalgets och hudens
 m. m. vård
 tillverkas under kontroll af professor
 CARL SUNDBERG.
Överfettad
Gahnelit-tvål.
 Ny, pillerad tvål,
 gör huden fin och mjuk.

KÖKSALMANACK

Redigerad af MATHIOLA.
FÖRSLAG TILL MATORDNING
FÖR VECKAN 11—17 MARS.

Söndag: Buljong med ostsmörgåsar; kokt späckad oxtunga med säs; hammelsadel med svart vinbärsgelé; apelsinpudding.

Måndag: Jordärtskockspuré; kokta rödspottor med persiljesås och potatis.

Tisdag: Ragu på fårstek; semlor och mjölk.

Onsdag: Hotchpotchoppa; pannbiff med potatis.

Torsdag: Ärtor med fläsk; kalfost med grädde.

Fredag: Kabeljopudding med skirt smör; sagosoppa med katrinplommon.

Lördag: Kalops med potatis; ölsupa.

RECEPT:

Kokt, späckad oxtunga: Se Hjälpredan, sid. 19.

Apelsinpudding: 5 äggulor vispas i en sjättedels liter gräddmjölk. Skalet af 2 apelsiner afrives på socker, som sedan doppas i litet vin och lägges att smälta i smeten; 5 blad gelatin, upplösta i varmt vatten och saften af 3 apelsiner slås därtill. Vispas öfver elden tills det är färdigt att koka upp, då det aflyftes, 1—2 glas madeira ihålles och vispas tills det svalnat, då drygt 2 tredjedels liter tjockt gräddskum nedröres. Smeten hålles i form, doppad i kallt vatten och beströdd med socker. Uppstjälpes och garneras med apelsinklyftor och kanderade apelsinskal, skurna i strimlor.

Ragu på fårstek: Rester af söndagens hammelstek skäres i nätta bitar, som brynas litet i smör, i stekpanna. I en kastrull brynes smör och mjöl, spådes med buljong och ett par glas rödt eller hvitt vin; kryddas med citronsaft och litet hvitpeppar. I denna säs får köttet röka några minuter. Har man litet öfverblifven steksås att tillsätta, blir såsen så mycket bättre.

Pannbiff med potatis: Af köttfärs, som bör vara tämligen stadig och kryddad efter smak stekas platta kakor, något löst; räskalad potatis, morötter och lök, skifvas. I smord form nedläggas köttkakorna hvarfals med rot-sakerna och löken, och säs af stark kött-sky påhälles. Lack lägges öfver formen, som insättes i ugnen för att gräddas.

Kalfost med grädde: God, kall kalfost upplägges med sked, hvarfals med sylt och vispad grädde; sådan grädde hålles eller upplägges öfver det hela och sylt lägges därpå, som garnering.

Kongl. Hofleverantör
Winborgs
 Ättika
 FABRIKS
 Märke
 Senap
Sardellpastej.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

Elsa 1900. 1). Ingrid hvarje kväll efter en föregående tvättning med tvål och varmt vatten en salvia af 1 gram borax, 15 gram lanolin och 5 gram flytande paraffin. 2). Se svar till Lissie 1) i n:r 4.

Gullivivan. 1)—7). Ni torde nog själf inse, att alla dessa åkommor fördra nog-grann undersökning af läkare samt en af honom på grund af undersökningen anordnad och ledd behandling under längre tid. 8) och 9). Dylika »radikal-medel» känna åtminstone vi icke till. Behandlingen blir ju olika i olika fall, och hufvudsaken är i de flesta fallen att behandla den egentliga orsaken, som väl i detta fall torde vara att söka bland de i 1)—7) nämnda krämporna.

Agnès. För det först nämnda torde den föga eller intet hjälpa; för det sista något mera; jämför dock angående detta svaret till Pansy i n:r 3.

A. E. W. 1). Sannolikt muskelreumatism och i så fall är massage (ev. bad) ett rekommenderat. — Lungsot kännetecknas af ihållande hosta, och det har ni ju ej. 2). Om ni är allmänt klen (blodfattig), är naturligtvis er selsättning ej särdeles lämplig. 3). Ja, ni kan ju åtminstone försöka den samma. Amelie. Den är i alla händelser ej skadlig, men därför är ju ej sagt, att den botar det onda.

Fru Anna. 1). Efter all sannolikhet beroende på s. k. arterioskleros, en följd af er höga ålder. 2). 2 gram bromnatrium på kvällen.

En 75-åring. Då bör man vända sig till läkare, som genom undersökning skall afgöra, hvad orsaken (njursjuk-dom, hjärtfel eller annan inre sjukdom eller möjligen blott reumatism) kan vara, ty därpå beror ju behandlingen.

Angela. Vi kunna ej svara med annat än en hänvisning till svaret till En 27-årig flicka 2) här nedan.

En 27-årig flicka. 1). Se svar till Signe i n:r 6. 2). Antingen något under-lidande eller blodbrist, eller båda delarna. Undersökning måste afgöra saken.

Göteborgska. 1). Ja. 2). Vi känna ej detta, men sannolikt är så förhållan-det. 3). Ja, små, ytterst fina så godt som omärkliga är.

Blifvande fru. 1). Se svar till 23 år 1) i n:r 7. 2). En underlivsundersökning vore nog mycket önskvärd. 3). Nej, det är nog ej något hinder, så vida ej denna undersökning skulle ådagalägga ett dylikt för den närmaste tiden.

25-åring. Se svar till Signe i n:r 6.

Hanna W. Det enda, som möjligen kan tänkas ha någon inverkan på detta obehag, vore hypnotisk behandling.

Emerentia. Ni finner edra frågor be-svarade i svaren till Anna 20 år i n:r 5, och till Signe i n:r 6. Antagligen stå de omnämnda hudaffektionerna i samband med något inre ondt, men hvad detta är, kan ej utan undersökning af-göras blott med ledning af de upplys-ningar, ni själf lämnar.

Bertha. Se svar till Knoppen i n:r 4. Mädchen. 1). Se svar till Knoppen i n:r 4. 2). Se svar till Signe i n:r 6. 3) D:r Ulmgrens tandpulver kan köpas på hvarje apotek.

Elsa v. K. Nej, detta är i regeln obot-ligt.

D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läkarens. Åro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 149. Kan någon upplysa om, hvad som fordras för att bli antagen som sjuksköterska på ett barnsjukhus, helst i Stockholm? Af hvem erhållas tillfrö-ligtliga upplysningar om tiden för anmäl-ningen, huru denna skall ske m. m.?

N:r 150. Kan någon upplysa mig om, i hvilket nummer af Idun för 1898 ett poem af Henrika Widmark med titel: »Vid festen för Herr Arvid Ödmann den 14 februari» var infördt?

N:r 151. Finnes något trefligt arbete om lapparne, lämpligt för högläsning inom en syförening, hvilken har till syfte att insamla bidrag till missionsverksam-heten i Lappland?

N:r 152. Kan någon gifva mig orden till en sång som börjar: Var tyst, du träst, som klagar i skogens dunkla gömma.

N:r 153. En flicka, som genomgått fem klasser i en samskola, undrar, hvil-ket som vore fördelaktigare, att fortsätta i skolan ett eller par år till, eller att i höst fara till en pensions utomlands?

N:r 154. Skulle någon kunna gifva mig adress på någon god engelsk familj

BARNÄNGENS
 antiseptiska
Vademecum.

Nutidens yppersta *
 * toalettmiddel.
 Oskadligt. Välsmakande. Äger största antiseptiska värde. Är mång-sidigast gagneligt. Blir i längden billigast.

eller skola (äfvén svensk-engelsk), där en ung flicka kunde få god undervisning i engelska språkets talande? Hälst i eller nära London. Pris per månad? Majken.

N:r 155. Hur lagas vegetariansk fiskpudding?

N:r 156. Kan någon praktisk och först-ständig människa säga, hurudan var-kappa jag bör skaffa mig? Jag skall nämligen resa bort i mitten af mars, och min vinterkappa är så ful, att jag icke kan resa med den, och inte heller vill jag köpa en ny sådan så sent. Jag tänkte därför, att jag skulle kunna skaffa mig en fodrad kappa, på hvilken jag kunde taga af fodret så att den äfvén kunde begagnas till sommarn. Tror någon, att det går utan att den blir otreflig? Kanske hel promonad-kräkt? Hvad för sorts tyg vore bäst?

N:r 157. Har en hel del lappar af oblegt bomullstrika, som jag klippt sönder för att använda till trasmatort. Vill härmed fråga, hur jag bör väfva dem, och hvilka färger som bli vackrast? Har försökt färga dem i s. k. »påstärge», men färgen vill inte fästa vid dem. Kan-ske »Moster Emma» vill gifva ett godt råd till

N:r 158. Kan någon påminna sig, i hvilken årgång af Idun en uppsats: »Att blifva sjuksköterska», står?

N:r 159. Kan någon säga mig, om några större hönsgräddor finnas i Vä-stergötland, och hvad de äro belägna? Hvar finnas sådana ringar att få köpa, som användes till att sätta på hönsens ben? Ringarna lära vara af 3 eller 4 sorters olika metall, för att man skall hafva reda på hönsens olika ålder.

N:r 160. Hvar skall man efter fru Hen-rikssons död kunna få köpa »Jungru Åhrbergs» plåster?

N:r 161. Vil nogen være så snil at oppgiva mig nogle amerikanske — ikke engelske — Romaner, der er oversat til svensk. Helst så mange som muligt.

N:r 162. Kan någon upplysa mig om hvar s. k. Liptons te kan få köpas?

N:r 163. En ung svenska i Amer-ika, som för närvarande innehar plats som guvernant, ämnar till hösten resa till Paris, och frågar därför om någon skulle vilja gifva henne ett godt råd. Hvilken bana skulle vara fördelaktigast att slå sig på? Talar och skriver engelska flytande, men endast litet franska. Skulle modistyrket vara lömande? Har anlag därför men ingen praktik. Finnes där någon som tagor emot ele-ver? Kanske möjligen någon där vi-stande landsmaninna skulle vilja öppna korrespondens med mig? I så fall skrif till Margerette, Iduns Redaktion.

N:r 164. Huru rengöra en sydd taf-la af vanligt bröckdukstyg (hvitt), som under arbetet blifvit solkigt? Att tvätta den är ej tänkbart, ty då skulle hela arbetet förstöras.

N:r 165. Kan någon säga mig namnet på någon engelsk bok med små kvic-ka och roliga berättelser, högst 3 å 4 blad långa, samt priset? Eljes en tid-skrift med dylika berättelser?

N:r 166. Hvar kunna de fördelaktiga-ste inköp göras till »sybehörsaffär»?

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all-tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfästestgårande besvarat det största antal frågor, komma vi som en upp-mantran att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden-skull bör en hvar, som insänder svar, alltid under-teckna med samma signatur.

N:r 54. Tvätta föremålen i varmt såp- eller tvålsvatten, tillsatt med en mat-sked salmiak eller ammoniak. Skölj dem

i kallt vatten, torka dem med rent och torrt linne. Gnidas därefter med småsk-skin och fin pulverisad wienerkalk, som fås å apotek. Förvara aldrig silver i skåp tillsammans med linne, eller å fuk-tiga ställen.

N:r 65. Om kaminen fylles sent på aftonen, t. ex. kl. 10, brinner den till fram på morgonen. Oblandad antracit är bäst, men dyrast. Det går mycket bra att elda med hälften antracit och hälften koks. Kolen få ej vara för fint kross-sade, men ej heller i för stora stycken.

N:r 66. Förmodligen menar Annika Wall de s. k. »Kohla»-karamellema, som tillredas på följande sätt: 1 kopp socker och 1 kopp grädd kokas tillsam-mans, sedan man efter smak tillsatt kakao eller vaniljsoke. (innes i hvarje speciermagasin). När smeten är ganska seg, anbringas den på en smord plåt och skäres i små fyrkantiga rutor, som inlindas i pergamentpapper.

N:r 67. Ni bör begära program från Upsala fackskola för huslig ekonomi. Föreståndarinnan är fröken Ida Norrby, som genomgått fleråriga kurser i den väl kända Företerska hushållsskolan i Kassel, är därifrån utexaminerad, likaså från »The Edinburgh School of Cookery and Domestic Economy». Själff undervisar fröken N. i Upsala folkskola i fysiologi och hälsolära, födoämneslära, praktisk matlagning och rengöring, pedagogik och metodik. Skolan har fyra olika kurser; hvad nu lärarinnekurserna angår, äro de af 2 slag, en för utbildning af lärarinnor i huslig ekonomi lott för folkskola och en längre kurs för att utbildas till lärarinna såväl för folkskolan som ock för högra flickskola. Skol-afgiften för folkskolekursen, som varar 2 terminer, är 50 kr. per termin. Den högre kursen varar 3 terminer och är afgiften 1 sta terminen: 50 kr., 2:a ter-minens början erlägges 100 kr. och åter-fås icke, om kursen afbrytes. Eleverna äta arbetsdagarna i skolköket, (den mat de själva lagat) och betala därför produktionspriset. Efter avslutade kur-ser lämnas betyg öfver elevens prakti-ska duglighet och teoretiska kunskaper. Lärarinne-diplom, hvarmed styrelsen ansvarar för att elev är skicklig att på egen hand förestå skolkök, erhålles i regeln ej före fyllda 20 år. Ny kurs börjar hvarje år i januari. Terminerna räknas från medlet af jan. till slutet af maj och från slutet af aug. till medlet af dec. Skriftlig anmälan skall hvar-je år vara insänd före 1 nov; denna anmälan bör vara åtföljd af åtskilliga betyg (prestebetyg, läkebetyg m. m.), hvarom Gullivivan får alla upplysningar genom skolans program. Sko.ans adress är: 16 Tiädgårdsgatan, Upsala, Inspek-tör af prof. A. Hammarsten, och sty-relsens ordf. är prof. A. Noreen. Obs! Styrelsen uppmärksam flickor med svag eller vacklande hälsa att icke söka in-träde i lärarinnekurs. Utom i denna skola utbildas lärarinnor i Stockholm i Högre lärarinne-seminariets kurs i huslig ekonomi. Kursen varar 8 månader sept.—maj. Ansökning bör vara före 6 juni insänd till Direktionen öfver Högre Lärarinne-seminarium. Villkor för till-träde till kursen äro: 1) att hafva fyllt eller under kalenderåret fylla 20 år; 2) att hafva genoggått ett statens se-minarium eller en högre flickskola eller styrkt sig äga motsvarande kunskaper. Bland icke seminarie-i-dade sökande gif-ves företräde åt dem, som utöfvat väl vitsordlad lärinneverksamhet. Undervis-ningen är aligistsfri, men elev erlägger 75 kr. som betalning för måltiderna i hushållsskolan under tjänstgöringsda-garna, Göteborgs skolkök lämnar ock un-dervisning i huslig ekonomi. Skaffa er fröken Lotten Lagerstedts utmärkta »kok-bok för skolkök» å 1:50.

N:r 68. Till kappfoder blir nog bäst att taga varpen af vanligt rött bomulls-garn samt till inslag rött gloriagarn — en i solf. två i rör i en sked, som utgör 100 rör på 9 och en half cm. Varpens nummer bör vara 15. Väfves som förvillad kypet. Till underkjöl pas-sar nog atlas bäst. Blir litet dyrare än vanligt bomullstyg.

N:r 69. Enklaste sättet att öfverföra fotografier på porslin, är att kopiera dem på därtill preparerade plattor, hvil-ka fås i Sven Scholanders fotografiska magasin, Brunkelegsgator 14, Stockholm, där på begä an äfvén erhålles anvisning för tillvägagäendet. För öfrigt finnes många sätt — det vackraste är kanske koltryck — men de äro för vidlyftiga att här beskrifva och för svåra att ut-föra för icke fackman.

N:r 70. Vinets verkan på organismen beror alldeles på dess beskaffenhet. Da-liga s. k. Bordeauxviner innehålla ofta skadliga färgämnen. Ett omattligt nju-tande af ett godt vin är ej skadligt utan väcker matlust, betondrar matsmält-ningen och ökar blodomloppets hastig-het. Särdeles välgörande verkan har det vid fall af dålig matsmältning. Blod-fula personer bora undvika så väl det-ta som alla slags viner.

N:r 71. De berömda »points d'Alençon» hafva en för hand gjord botten af maskor; på senare tider lär deras spetsbot-ten (réscou) oftast tillverkas på maskin. Utom i Erzgebirge, Böhmen, på Kreta och i Ryssland tillverkas som hemslöjd äkta spetsar äfvén på Ceylon. Tillverknig af spetsar förekom i Euro-pa redan under medeltiden och ledde troligen sitt upphof ur de österländska broderierna. De äldsta spetsarna bestodo af i maskor knutna trådar eller åstad-kommas därigenom, att man i ett tä-tare tyg utdrog eller utklippte trådar, hvarefter i de genombrutna partierna an-bragtes langetter och galler af nya trådar (»punto tirato» eller »tagliato»). Medelpunkter för spetsstillverkningen vo-ro de italienska städerna Venezia, Milano och Genova, men äfvén i Flandern ut-vecklades tidigt en stor yrkesskicklig-het, som vann i omfattning, när man i slutet af 15:de årh. lärde känna kon-sten att knyppla. Först mot slutet af 18:de årh. började man använda maski-ner vid spetsstillverkningen. Se för öfrigt Palliser, »History of lace» (3:dje uppl. 1875.) Ilg. »Geschichte und terminolo-gie der alten spitze» (1876) m. fl. arbe-ten i Stockholm renoveras efter fran-sysk metod alla slags äkta spetsar af fröken Alma Ringenson (elev af fröken Augusta Jonson), adr. Tyskbagareg. 6. O. Af fröken R. får »Annickan» nog de bästa upplysningar. Som ni väl vet, sys »Alençonstyg» med omväxlande lan-guettränder och öfverkastade trådsträn-dar och kunna varieras med olika langet-tränder och olika långa stolpar. En an-nan art Alençonstyg sys med vridna trådsträvar å båda sidor.

N:r 72. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 73. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 74. Konung Johan III graf 1576 befallning, att ett träkapell skulle upp-föras på den plats å Södermalm, där de vid »Stockholms blodbad» 1520 aflif-vade personerna begravos. Hela Söder-malm hörde dock fortfarande till Maria

FREJA-MAGASINET
 C. E. LAGERSTRÖM
 Specialaffär för Damartiklar
 STOCKHOLM.
 FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
 18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
 18 GÖTGATAN 18.
 29 DROTTNINGGATAN 29.
 KONTOR OCH LAGER:
 18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

N:r 70. Vinets verkan på organismen beror alldeles på dess beskaffenhet. Da-liga s. k. Bordeauxviner innehålla ofta skadliga färgämnen. Ett omattligt nju-tande af ett godt vin är ej skadligt utan väcker matlust, betondrar matsmält-ningen och ökar blodomloppets hastig-het. Särdeles välgörande verkan har det vid fall af dålig matsmältning. Blod-fula personer bora undvika så väl det-ta som alla slags viner.

N:r 71. De berömda »points d'Alençon» hafva en för hand gjord botten af maskor; på senare tider lär deras spetsbot-ten (réscou) oftast tillverkas på maskin. Utom i Erzgebirge, Böhmen, på Kreta och i Ryssland tillverkas som hemslöjd äkta spetsar äfvén på Ceylon. Tillverknig af spetsar förekom i Euro-pa redan under medeltiden och ledde troligen sitt upphof ur de österländska broderierna. De äldsta spetsarna bestodo af i maskor knutna trådar eller åstad-kommas därigenom, att man i ett tä-tare tyg utdrog eller utklippte trådar, hvarefter i de genombrutna partierna an-bragtes langetter och galler af nya trådar (»punto tirato» eller »tagliato»). Medelpunkter för spetsstillverkningen vo-ro de italienska städerna Venezia, Milano och Genova, men äfvén i Flandern ut-vecklades tidigt en stor yrkesskicklig-het, som vann i omfattning, när man i slutet af 15:de årh. lärde känna kon-sten att knyppla. Först mot slutet af 18:de årh. började man använda maski-ner vid spetsstillverkningen. Se för öfrigt Palliser, »History of lace» (3:dje uppl. 1875.) Ilg. »Geschichte und terminolo-gie der alten spitze» (1876) m. fl. arbe-ten i Stockholm renoveras efter fran-sysk metod alla slags äkta spetsar af fröken Alma Ringenson (elev af fröken Augusta Jonson), adr. Tyskbagareg. 6. O. Af fröken R. får »Annickan» nog de bästa upplysningar. Som ni väl vet, sys »Alençonstyg» med omväxlande lan-guettränder och öfverkastade trådsträn-dar och kunna varieras med olika langet-tränder och olika långa stolpar. En an-nan art Alençonstyg sys med vridna trådsträvar å båda sidor.

N:r 72. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 73. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 74. Konung Johan III graf 1576 befallning, att ett träkapell skulle upp-föras på den plats å Södermalm, där de vid »Stockholms blodbad» 1520 aflif-vade personerna begravos. Hela Söder-malm hörde dock fortfarande till Maria

N:r 70. Vinets verkan på organismen beror alldeles på dess beskaffenhet. Da-liga s. k. Bordeauxviner innehålla ofta skadliga färgämnen. Ett omattligt nju-tande af ett godt vin är ej skadligt utan väcker matlust, betondrar matsmält-ningen och ökar blodomloppets hastig-het. Särdeles välgörande verkan har det vid fall af dålig matsmältning. Blod-fula personer bora undvika så väl det-ta som alla slags viner.

N:r 71. De berömda »points d'Alençon» hafva en för hand gjord botten af maskor; på senare tider lär deras spetsbot-ten (réscou) oftast tillverkas på maskin. Utom i Erzgebirge, Böhmen, på Kreta och i Ryssland tillverkas som hemslöjd äkta spetsar äfvén på Ceylon. Tillverknig af spetsar förekom i Euro-pa redan under medeltiden och ledde troligen sitt upphof ur de österländska broderierna. De äldsta spetsarna bestodo af i maskor knutna trådar eller åstad-kommas därigenom, att man i ett tä-tare tyg utdrog eller utklippte trådar, hvarefter i de genombrutna partierna an-bragtes langetter och galler af nya trådar (»punto tirato» eller »tagliato»). Medelpunkter för spetsstillverkningen vo-ro de italienska städerna Venezia, Milano och Genova, men äfvén i Flandern ut-vecklades tidigt en stor yrkesskicklig-het, som vann i omfattning, när man i slutet af 15:de årh. lärde känna kon-sten att knyppla. Först mot slutet af 18:de årh. började man använda maski-ner vid spetsstillverkningen. Se för öfrigt Palliser, »History of lace» (3:dje uppl. 1875.) Ilg. »Geschichte und terminolo-gie der alten spitze» (1876) m. fl. arbe-ten i Stockholm renoveras efter fran-sysk metod alla slags äkta spetsar af fröken Alma Ringenson (elev af fröken Augusta Jonson), adr. Tyskbagareg. 6. O. Af fröken R. får »Annickan» nog de bästa upplysningar. Som ni väl vet, sys »Alençonstyg» med omväxlande lan-guettränder och öfverkastade trådsträn-dar och kunna varieras med olika langet-tränder och olika långa stolpar. En an-nan art Alençonstyg sys med vridna trådsträvar å båda sidor.

N:r 72. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 73. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 74. Konung Johan III graf 1576 befallning, att ett träkapell skulle upp-föras på den plats å Södermalm, där de vid »Stockholms blodbad» 1520 aflif-vade personerna begravos. Hela Söder-malm hörde dock fortfarande till Maria

N:r 70. Vinets verkan på organismen beror alldeles på dess beskaffenhet. Da-liga s. k. Bordeauxviner innehålla ofta skadliga färgämnen. Ett omattligt nju-tande af ett godt vin är ej skadligt utan väcker matlust, betondrar matsmält-ningen och ökar blodomloppets hastig-het. Särdeles välgörande verkan har det vid fall af dålig matsmältning. Blod-fula personer bora undvika så väl det-ta som alla slags viner.

N:r 71. De berömda »points d'Alençon» hafva en för hand gjord botten af maskor; på senare tider lär deras spetsbot-ten (réscou) oftast tillverkas på maskin. Utom i Erzgebirge, Böhmen, på Kreta och i Ryssland tillverkas som hemslöjd äkta spetsar äfvén på Ceylon. Tillverknig af spetsar förekom i Euro-pa redan under medeltiden och ledde troligen sitt upphof ur de österländska broderierna. De äldsta spetsarna bestodo af i maskor knutna trådar eller åstad-kommas därigenom, att man i ett tä-tare tyg utdrog eller utklippte trådar, hvarefter i de genombrutna partierna an-bragtes langetter och galler af nya trådar (»punto tirato» eller »tagliato»). Medelpunkter för spetsstillverkningen vo-ro de italienska städerna Venezia, Milano och Genova, men äfvén i Flandern ut-vecklades tidigt en stor yrkesskicklig-het, som vann i omfattning, när man i slutet af 15:de årh. lärde känna kon-sten att knyppla. Först mot slutet af 18:de årh. började man använda maski-ner vid spetsstillverkningen. Se för öfrigt Palliser, »History of lace» (3:dje uppl. 1875.) Ilg. »Geschichte und terminolo-gie der alten spitze» (1876) m. fl. arbe-ten i Stockholm renoveras efter fran-sysk metod alla slags äkta spetsar af fröken Alma Ringenson (elev af fröken Augusta Jonson), adr. Tyskbagareg. 6. O. Af fröken R. får »Annickan» nog de bästa upplysningar. Som ni väl vet, sys »Alençonstyg» med omväxlande lan-guettränder och öfverkastade trådsträn-dar och kunna varieras med olika langet-tränder och olika långa stolpar. En an-nan art Alençonstyg sys med vridna trådsträvar å båda sidor.

N:r 72. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 73. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 74. Konung Johan III graf 1576 befallning, att ett träkapell skulle upp-föras på den plats å Södermalm, där de vid »Stockholms blodbad» 1520 aflif-vade personerna begravos. Hela Söder-malm hörde dock fortfarande till Maria

N:r 70. Vinets verkan på organismen beror alldeles på dess beskaffenhet. Da-liga s. k. Bordeauxviner innehålla ofta skadliga färgämnen. Ett omattligt nju-tande af ett godt vin är ej skadligt utan väcker matlust, betondrar matsmält-ningen och ökar blodomloppets hastig-het. Särdeles välgörande verkan har det vid fall af dålig matsmältning. Blod-fula personer bora undvika så väl det-ta som alla slags viner.

N:r 71. De berömda »points d'Alençon» hafva en för hand gjord botten af maskor; på senare tider lär deras spetsbot-ten (réscou) oftast tillverkas på maskin. Utom i Erzgebirge, Böhmen, på Kreta och i Ryssland tillverkas som hemslöjd äkta spetsar äfvén på Ceylon. Tillverknig af spetsar förekom i Euro-pa redan under medeltiden och ledde troligen sitt upphof ur de österländska broderierna. De äldsta spetsarna bestodo af i maskor knutna trådar eller åstad-kommas därigenom, att man i ett tä-tare tyg utdrog eller utklippte trådar, hvarefter i de genombrutna partierna an-bragtes langetter och galler af nya trådar (»punto tirato» eller »tagliato»). Medelpunkter för spetsstillverkningen vo-ro de italienska städerna Venezia, Milano och Genova, men äfvén i Flandern ut-vecklades tidigt en stor yrkesskicklig-het, som vann i omfattning, när man i slutet af 15:de årh. lärde känna kon-sten att knyppla. Först mot slutet af 18:de årh. började man använda maski-ner vid spetsstillverkningen. Se för öfrigt Palliser, »History of lace» (3:dje uppl. 1875.) Ilg. »Geschichte und terminolo-gie der alten spitze» (1876) m. fl. arbe-ten i Stockholm renoveras efter fran-sysk metod alla slags äkta spetsar af fröken Alma Ringenson (elev af fröken Augusta Jonson), adr. Tyskbagareg. 6. O. Af fröken R. får »Annickan» nog de bästa upplysningar. Som ni väl vet, sys »Alençonstyg» med omväxlande lan-guettränder och öfverkastade trådsträn-dar och kunna varieras med olika langet-tränder och olika långa stolpar. En an-nan art Alençonstyg sys med vridna trådsträvar å båda sidor.

N:r 72. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 73. Bästa upplysningar får ni genom »Apotekaresocieteten» (adr. 20 Valling, Stockholm), som bland annat har till syftemål att lämna understöd åt såväl behövande apotekare som deras enkör och barn. Bland dess fonder äro »fattiga apotekarensör» märkas Collian-ders fond, Justelii fond och Redingska fonden, 1899 tillkom apotekaren Chr. Kalls fond, hvaref årliga afkastningen tilldelas en eller flera enkör efter far-maceuter, med företräde för enkör efter farmaceuter från Västergötland. Apo-tekaresocietets ordf. är hofapotekaren W. Sebardt. Vidare finnes ock i Stock-holm »Apotekarekårens lärantje- och pen-sionskassa» adr. 20 Valling, allm. tel. 11551; dess kamrerare är I. Görans-son.

N:r 74. Konung Johan III graf 1576 befallning, att ett träkapell skulle upp-föras på den plats å Södermalm, där de vid »Stockhol

De hitta vägen till alla platser!

Nämligen Visitskort, Stämpel, Korta Varor, Sigill m. m. från
JOHN FRÖBERG, Finspong,
 ty de äro bra och billiga.
 Illustrerad priskurant gratis, ej franko.

nas öfversättningar af I. H. Thomander («Manfred», 1826); af A. F. Skjöldebrand (1832, »Childe Harolds pilgrimsfärd»); af Th. Lindh (1862, »Hebreiska melodier»); af N. Arfwidsson »Sardanapalus» 1864, uppförd s. å. på Kongl. teatern. 1880 öfversattes »Kain» af I. F. Pettersson, och »Riddar Harolds vallfärd» (1882) af D. A. Krunhs samt »Ur Childe Harolds pilgrimsfärd» af Fr. Sander.

Esbe.
 N:r 84. Ni bör vända er till Reés resebyrå, eller till Främlingsbyrån, Stockholm.

Olga.

TIDSFÖRDRIF

LOGOGRYF.

När stundom furstarnes ärelusta
 I harnesk ställt mot hvarann två folk,
 Och vreden glöder och härar rusta,
 Och hatet slipar sin lömska dolk,
 Ur fiendskapen
 Strax fram jag träder,
 Och utaf vapen
 Och krigarkläder
 Och krut och kulor — ja utaf allt
 Jag lånar allt och jag tar gestalt.

I frid och lugn flyta edra dagar,
 Och hvilan ljuf är, och mödan lätt
 I skydd af visa och gamla lagar,
 Som värna sanning och lag och rätt;
 Men brytes lagen
 Och trots buden,
 Då ser jag dagen! —
 I Protenskruden,
 Den ständigt växlande fram jag går
 Med straff och ånger i mina spår.

I fina spetsar och luftigt sidan
 Jag stundom klär mig en vinterdag,
 Och stundom kommer jag sommardagen
 I zobelpels utaf bästa slag.
 Jag stundom bjuder
 På fina viner,
 Champagne, som sjuder,
 Och apelsiner. —
 En annan gång — för kontrastens skull —
 Jag rullas fram utaf brännvin full.

Och nyckfullt delar jag mina skänker
 At dem för min skull satt allt på spel,
 En utaf guld och af smycken blänker.
 En annan knappt har en skjorta hel,
 En ger jag bojer,
 En annan döden,
 Ur usla kojor
 Jag andras öden
 Till välstånd fört. — Och ibland jag gaf
 At snikenheten — en tiggargast!

När natten sänkt sina svarta vingar,
 Och månen döljes bak' dyster sky;
 När stormens ande kring rymden svingar,
 Och vågorna för hans gnissel fly,
 Emellan grunden
 I båt jag flyger,
 Igenom lunden
 Jag sakta smyger. —
 Af tecken tio mitt namn består,
 Och se hvad mångfald af dem du får:

En Nores dotter, som dansar yster
 Mot iskall graf;
 Symbol, som tillbads i vantro dyster
 Af Islams slaf;
 I stolts Germanias gjord ett spänne
 Af mästarhand;
 Kring stappens dystra och kala ämne
 Ett silfverband;
 Ett vitne till, hur vår krigarära
 Blef bragt på fall;
 At förste prästen i ljuset lära
 En fotapall;
 En kust, bestrålad af middagssolen,
 Där pepparn gror;
 För fru Italia på gröna kjolen
 En rispa stor;
 För bleka missernas ljufva nektar
 En upplagsort;
 Och, stundom hotad af Samums fläktar
 En öknens port;
 En man, som fann i sin farkost vägen
 Till molnens värld;
 En Sveas dotter, som samlar trägen
 Från bergens värld;
 I skaldens sänger för hjälte sviken
 En trogen vän;
 Och en klassik uti juridiken,
 En bister en;
 För svultna hundar i judalanden
 En furstlig spis;
 Och i den kunskap, som rör den anden
 En utmärkt vis;

Specialité: * * * Glas- och Porlinsserveriser.

Pröfver & prisuppgifter på begäran.
G. Johanson.
 Kosta Glasmagasin.
 24 Regeringsgatan 24

För Alexander på tåg mot öster
 Ett hinder stort;
 En fru, som lockar med trolska röster
 Från grafvens port;
 För öknens irrlande barn en fader
 Och ledare;
 Och för tartarens transporteskader
 En redare;
 En nympf, som sårad, sig söker värna
 I Neptuns famn;
 I våra bygder uppå en tärna
 Ett vackert namn;
 Ett annat dito på potentater
 I riddartid;
 En tärna, botad för mammalater
 I hårdhänt strid;
 På hat och dygder ett känt exempel
 Af romarätt;
 För medelmåttan till årens tempel
 En fribiljett;
 På båt, i kungsal, ja, ock i stuga
 Nödvändig pjes;
 Symbol af makt, inför hvilken buga
 Marskalk och knes;
 Af röfvt och ångrande hjärtas toner
 Till kufvad folk;
 Hvad gammal människa sällan mäktar
 Och lat ej vill;
 Hvad fram ej kommer, hur än man fäktar
 Och bjuder till;
 Ett medel skralt att sitt rum i natten
 Få lust till slut;
 Och för en båt uppå smala vatten
 Ett substitut;
 I alla ämnen, fast stum som grafven,
 En mentor vis;
 För fält och skogar och vida havnen
 Ett plågoris;
 Af män'skosläktens himlasträfvad
 En hög symbol;
 En blix, som konungar slog med bäfvan
 Från grym idol;
 Af himlars sällhet i män'skosjälens
 En liten fläkt;
 Och grafvens gåfva till arma trälen,
 Af åren bräckt;
 Ett fromt, men dock icke skönt exempel,
 På tålmod;
 Och allt för vanligt hos oss en stämpel
 På ädelt blod;
 Ett litet ting, som dig nu för stunden
 Gör hufvudbry;
 Hvad är ej båt, som emellan grunden
 För storm kan fly?
 Af ton och saga i drottens salar
 En höfvisk tolk;
 En stum beskrifning på berg och dalar
 Och land och folk;
 En skön detalj utaf morens villa
 Och götens slott;
 Hvad är, som förer den fromme stilla
 Till salig lott?
 För tidningsspalter och vattenpussar
 Ett känt staffage;
 En knekt bland Wallensteins tappre bussar
 Med vildt kurage;
 Ej fullt en man eller fullt en kvinna,
 Men män'ska dock;
 Spanjorens eldiga älskarinna,
 Med nattsvart lock;
 Af män'skans trugnaste vän i världen
 En sinnebild;
 En grannlåtsdräkt för den, som från
 flärden

Dock bör stå skild;
 För bleka missernas ljufva nektar
 En upplagsort;
 Och, stundom hotad af Samums fläktar
 En öknens port;
 En man, som fann i sin farkost vägen
 Till molnens värld;
 En Sveas dotter, som samlar trägen
 Från bergens värld;
 I skaldens sänger för hjälte sviken
 En trogen vän;
 Och en klassik uti juridiken,
 En bister en;
 För svultna hundar i judalanden
 En furstlig spis;
 Och i den kunskap, som rör den anden
 En utmärkt vis;

För undersåtar i Neptuns rike
 Ett grymt försåt;
 Och hvad som før till tre dalers like
 Har gjort en plåt;
 För jägare och för jordbruksgubbar
 En viktig sak;
 Hvad finns i hamnar och uppå stubbar
 Och stugutak?
 En skruf som rätt ej sin uppgift fyller
 Förrn lös han är;
 Och hvarpå enfalden gärna skyller
 Hvad mystiskt sker;
 Ett fasans språk och glädjens äfven
 Till sjös och lands;
 Och hvad åt kjortelen hemnaväfvon
 Ger stil och glans;
 På grodkotlett och på ormrullader
 En frossare;
 Från damm och hetta vid tretti grader
 Förlossare;
 Hvad mutter Eva, en tid medvetet,
 Dock varit har;
 Hvad olycksäpplet, af henne ätet,
 Visst icke var;
 Det trängsta rum, hvartill hela världen
 Sig inskränkt såg;
 Hvad lockar skepparn till svåra färder
 På ishaf's väg?
 En stol, som stundom just ej är säker
 Att sitta på;
 En väfnad grann, som ditt öga smeker,
 Att titta på;
 Hvad bör du dig, för att bums få kyssa
 Din söta fru?
 Kring hvad får seglaren ofta kryssa
 I dagar sju?
 Hvad enligt ordspråket bra kan vara
 Men aldrig bäst;
 Hvem leder tryggt genom grym Sahara
 Nyfiken gäst?
 En papperslapp, som gjort mångens lycka,
 Men flers öd;
 En brunn, hvars pumpning dig lätt kan
 smycka

Med näsa röd;
 Hvad finns i brädspel, på bok på tunna
 Och negligé?
 Ett värdfolks plikt, kinkig nog att kunna,
 På en supé;
 Hvad under regn bättre är än kappan
 Och stormbahytt;
 Hvad äldre folk stundom måste lappa,
 Men barn få nytt;
 Hvad utgör enfaldens största pina
 Och snillet skatt?
 Hvad kallas den, som får folk att grina
 Med sina spratt?
 För flickor fordom från syndaffärden
 Ett räddningsplagg;
 Hvad ger Paris åt den fina världen
 Trots tyskens agg?
 Hvad Job lär brukat, när han i spisen
 I aska satt;
 Hvad manne brännvinet väl åt grisen
 Kan ge för skatt?
 En lögnens bok, men för millioner
 Dock trones stöd;
 En frukt, som mögnar i söderns zoner
 Vid solens glöd;
 Hvad mänskan gör om det lif, som dagas
 Vid grafvens rand;
 Hvad barnet får, då det slipper agas
 För fel ibland;
 Hvad friskt bör vara, då våren knoppas
 På björk och tall;
 Hvad logoryfen till sist jag hoppas
 Du finna skall!

J. O.—N.

KVADRATGÅTA.

1	a	a	e	e
2	g	i	i	k
3	k	l	l	n
4	n	s	v	z

1) metall. 2) djur. 3) flod i Europa.
 4) gossnamn.
 Bokstäverna i ofvanstående figur
 skola ordnas så, att samma ord erhålles
 såväl vågrätt som lodrätt.

EVE.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 9.
 CHARADEN: Illustrerad.
 VOKALFÖRÄNDRINGSGÅTAN: Greta,
 gryta, gråta.
 ORDSPRAKSARITMOGRYFEN: Af fruk-
 ten känner man trädet. 1) a, 2) Ufa.

Stomatol- * * * *
*** * * Tandpulver,**
Stomatol- * * * *
*** * * Tandpasta,**
 äga förmåga att rena tänderna samt
 bevåra deras blanka naturliga utse-
 ende utan att angripa emaljen. (C)

3) Ifö, 4) ärr, 5) sus, 6) Okra, 7) att,
 8) mes, 9) Ane, 10) akt, 11) bär, 12)
 gnu, 13) knä, 14) Kreta, 15) Åre, 16)
 Ilmen, 17) a, 18) and, 19) altan, 20)
 Sverige, 21) släde, 22) ode, 23) Gaeta,
 24) Boström.
 KONSONANTFÖRÄNDRINGSGÅTAN:
 Karl, karm, karp, kart.
 ARITMOGRYFEN: Edvard Grieg (lod-
 råta raden), Scuderi, Kjerulf, Viardot,
 Bengzon (vågråta raderna).

BREFLÅDA

PETTERSON, »en svag teltning af den
 stora P-ska familjen», har tillsändt oss
 en poetisk hjärtesuck, framkläckt vid
 det lyckliga fullbordade afslöjandet af
 »Det nya seklets hemlighet». Till en
 fagnad för de mångtusende landsman-
 nor och landsmän, som i dessa tider
 delat Pett'sons mödor och känslor, med-
 dela vi följande profbit:
 »Ush, det var besvärligt!
 Men nu är det färdigt —
 Skrifver just min sista siffernad.
 Hvad det ska bli härligt
 — Jag förtjant det ärligt —
 Få betitta världens hufvudstad!
 Men det var ett fastligt, rysligt schä,
 Knepig raderna att sammanslå,
 Jag blef yr i skallen,
 Att med samma trallen,
 Natt och dag för jämnan hålla på...»
 E. L. Förslaget kan alltid förtjäna
 dryftas.

»E. Meddelandet» kommer nu alldeles
 för långt efter dödsfallet.
 GUDRUN. Den lilla skissen är ej
 illa skriven, behjertansvärd dess bittra
 innebörd. Emellertid haiva vi en be-
 rättelse med alldeles samma ten-
 dens redan liggande, hvarför denna nu
 ej kan antagas.

APOLLO. De sända fotografierna ha
 ej tillräckligt allmänt intresse.
 JOSA. »Iduns spalter eller dess pap-
 perskorg?» ropar Ni, frågande. Och eko
 svarar... ja, hvad svarar eko?

VICTOR. Tyvärr för fullt i poesifac-
 ket!
 E. B. Som ofvan!
 ASTER. Dito.
 —ST. Desslikes.
 FINNUR FJÄLLSON. Sammalunda!
 W***. Som »de skummande böljor-
 na» nu ändå varit så vänliga att taga
 hand om er hjältinna, är det väl bäst,
 att de få behålla henne.

LAVO. Nej, snälla Ni, så enkelt är
 det änte att »laves» litteratur.
 HILDUR L.—R. Es ist eine alte Ge-
 schichte — och sannerligen den för-
 blir inte alltid ny!

INEZ. MIRJAM. Ännu äro edra alster
 ej mogna för publicerande.

MY. HARRIET HERTEL. Se bref-
 lådan — sista svaret — i n:r 8!
 BESCHIEDEN. Den nämnda damen
 och hennes verksamhet äro oss alldeles
 obekanta, hvadan vi behöfva fullständi-
 gare upplysningar, innan vi kunna gifva
 något afgörande svar. Sänd oss sådana
 — ej anonymt — och vi skola se till,
 hvad vi kunna göra åt saken!

EN BEPROFVAD STYFMÖDER. Ni
 tyckes oss ganska väsentligt ha miss-
 uppfattat Margaretas uppsats och dess
 syften. Visst framhåller hon, att plikten
 finnes å ömse sidor. Och huru vet
 Ni, att hon talar om ting, som hon ej
 känner? Vi kunna tvärtom upplysa Eder,
 att uppsatsens författarinna själf prof-
 vat ett styfbarns lott. Edert inlägg dä-
 remot ter sig allt för oklart till både
 form och tankegång att kunna införas.

REDAKTIONEN.

För Glöditare och Träsnidare!

Träarbeten med och utan uppritade
 mönster, i stort urval, äfven med sven-
 ska allmogemönster, samt glöditrings-
 apparater, färger, betser m. m., allt
 af bästa beskaffenhet och till billigaste
 pris.

WILH. BECKER,
 Kungl. Hofleverantör,
 5 Malmtorgsgatan 5,
 STOCKHOLM. (2)

Köp 4711
Eau de
Cologne
 (Blå och gul etikett.)
 DEN ÄR DEN ÄKTA, STARKASTE, VARAKTIG-
 STE, MEST UPPRISKANDE OCH STÄRKANDE
 Begär alltid märket 4711
 och refusera imitationer.

Försäljes uti alla välsorterade parfy-
 merier. — Generalagent i Sverige för
 Parfumerie 4711, Köln EMIL BO-
 STRÖM, Norrlandsgatan 29, Sthlm.

Ett stort parti färdigsydda Lakan
 och Örngått af extra prima väf säljes
 af en händelse till nedanstående billiga
 pris:

Oblekta Lakan:
 storlek: 126x210 cm. 142x240 156x240
 1: 50 pr st. 1: 75 2 kr.

Blekta Lakan:
 storlek: 120x210 cm. 135x240 156x240
 1: 75 pr st. 2 kr. 2: 50

OBS.! Örngått 55 öre pr st. Blekta
 Örngått 75 öre pr st.

ZEDERFELDT & HANSEN,
 6 Observatoriegatan. Rikstel. 2703.

Husmödrar!
Spara
är lösen för hvarje
husmoder med en
begränsad hus-
hållspänning!
Huru göra en
verkligt stor bespa-
ring? Jo, använ-
den i Edra hushåll
Pellerins Margarin,
Göteborg, som är
billigast och
bäst!

Hôtel
Pension Continentale
44 Vasagatan 44,
hörn af Kungsgatan,
Stockholm.
Comfortabla rum till moderata priser.
Telegrafadress: BAYOUD, Stockholm.

Bluslif, Underkjolar,
Halsgarnityr, Boor,
Skärp, Spännen,
Kragar, Manchetter,
Filthattar, Solfjädrar
m. fl. damartiklar hos
K. Forsberg & C:o,
Nya Operahuset.

Lampan
Oriental,

Glaslampa i tul-
panform och i
olika färger, höjd
22 cm. — Förtju-
sande prydnad
på ett dukadt
bord. Effektiv
rumsdekoration.
Pris 75 öre. Till
landsorten 4 st.
i sorterade fär-
ger mot efterkräf
3 kr. Aterförsäl-
jare hög rabatt.

M. Puttkammer, Drottningg. 53.

Hvar köper man
mattor billigast?

Jo, i Bosättningsaffären 11 Stora Ny-
gatan säljas Julemattor till 50 öre pr meter,
Yllelammattor till 1: 25 pr meter, Brüsselmatt-
or till 1: 75 pr meter.
Apassade Brüsselmattor i vackra mön-
ster fr. 7, 15, 25 å 50 kr. till högre priser.
Korkmattor, 2x2 m. 10 kr. pr st., 2x
2 1/2 m. 12 kr. pr st., 2x3 m. 14: 50 pr st.,
Linoleummattor, 183 cm. breda, 2: 25, 3 å
4 kr. pr meter.

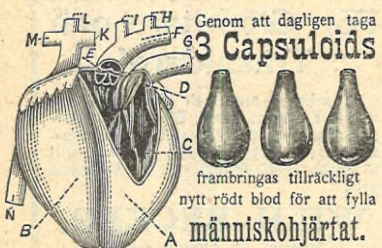
John Yttermans Bosättningsaffär,
11 Stora Nygatan, Stockholm.

Snörlifvet La Gracieuse.

Detta så mycket omtyckta och för äldre,
korpulenta personer rekommenderade snörlif-
lif, som förut endast har funnits hos Hen-
ric Labatt, finnes nu i stort lager hos
undertecknad. Snörlifvet tillsändes, om
lifvidden uppgifves.

Amanda Smedberg,
29 Drottninggatan 29.

Genom att dagligen taga
3 Capsuloids

frambringas tillräckligt
nytt rött blod för att fylla
människohjärtat.

D-r Campbells Capsuloids innehålla endast
naturligt upplöst järn, utdraget ur rent, friskt
oxblod. Erbålles å alla apotek å kr. 2: 50
för ask. (G. 95970)

Züricher-Sidentyger

till fabrikspriser franko och tullfritt
från 50 öre pr meter till kr. 20.

Rekvirera prover af våra nyheter i svarta, vita & kulörta siden
tyger. Gediget urval till bal-, sällskaps- och promenadtoiletter.
Sändas direkt till privatpersoner meter- & styckevis.

E. Spinner & C:ie,

Zürich, Schweiz

förr J. Zürrers Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissemnetet i Zürich
grundlagt 1825

Louis Roederer

Carte Blanche,
Grand Vin Sec.
Extra Dry.

Reims.

J. & F. Martell

*
**

VO
VSO
VSOP
VVSOP

Cognac.

Bröstkaramellen
Hosta icke

rekommenderas.
Ende tillverkare C. A. JANSSON,
Ragvaldstrappor. A. Tel. 8718.
Försäljningsbodas:
Högbergsgatan 27, Malmstorgsgatan 6.
A. T. 1520. A. T. 11241.

Banyuls Trilles.

Ett aptitgivande, magstärkande
vin, afsedt för konvalescenter
och svaga personer i allmänhet.
Rekommenderadt af många hrr
läkare.

Pris pr butelj kr. 3,50 hos
Högstedt & C:o,
Stockholm, 39 Regentgatan

Fräkenpomada

är det enda absolut säkra medel att
snabbt och utan obehag borttaga
frånkrar, lefverfläkar och solbränna
samt göra den fulaste hyt vit och
vacker.

Ofelbar verkan garanteras.
Fräkenpomadan innehåller inga
för hyn skadliga beståndsdelar.
Många intyg och tacksambetsbref
från hela Skandinavien.
Pris 3 kr. pr burk. Expedieras
emot postförskott eller efterkräf.

Tekniska General-Depöten,
Stockholm,
17 Grefgatan 17.

BRAND
FÖRSÄKRINGS
AKTIEBOLAGET
FENIX
JAKOBSTORG

KNEIPP BADEN BORG,
NORRKÖPING.
Vinterkurerna (10 okt.-15 maj) mycket verksamma

Säkert skydd mot mal!

I parti och detalj, emot efterkräf.
Minsta sändning en kr. Bref besva-
ras genast!
Lenmalm & C:o, Norrköping.

GROSSE & BLACKWELL, LTD

LONDON.

Etablerad 1708. Hofleverantörer till H.M. Drottningen af England.
PICKLES, SÄSER, MARMELADER.
erbålles hos alla större specerihandlare inom riket.

AGRA MARGARINFABRIK,

STOCKHOLM,

levererar alltid kärnfärskt

— **Grädd-Margarin.** —

Allm.
8 68.
47 36.

Riks-
1 79.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.

1:ma **ANTHRACIT.**

Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter

N Vinstbelopp
Kontant
540,000
Kronor
M Högsta
vinsten
50,000
Kronor
L Pris för
lottsedel
10 kr.
Nordiska Museets Lotteri.

Kontor: Fredsgatan 32.

Öppet 10 f. m.—8 e. m.

(G. 95450)

Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.

1-öres KEX,

utmärkt välsmakande rekommenderas till
kaffe och té, finnes hos hrr speceri- och
delikatesshandlare.

Aktiebolaget Örebro Kexfabrik.

CREME SIMON
pour les soins de la PEAU

SAVON & **POUDRE SIMON**
à la
Crème Simon
PARFUMS
Violette - Étiotrope
J. SIMON, 13, rue Grange batelière, PARIS

Sv. Panoptikon

Stockholm.

* Största sevärhet. *

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.

Hushållräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Aktiebolaget
Sundsvalls Handelsbank,
Gustaf Adolfs torg 14,
godtgör å Sparkasseräkning 5 proc.
(G. 94245)

Depositionsräkning

Räntegodtgörelse 5 1/2 proc.

Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: REGERINGSG. 1
Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

Inteckningsbolaget.

— Stockholms Intecknings-Garanti-Aktiebolag —
Hufvudkontor: *Malmstorgsgatan n:r 1,*
öppet 10—8.
Afdelningskontor: *Biblioteksgatan n:r 12,*
öppet kl. 1/2 10—3.
Depositionsränta 5 proc.
Upp- och Afskrifningsränta 3 " "
Sparkasseräkning (vid Afd. kont.) 5 " "
På kapitalräkning å 6 mån. uppsägning
godtgöres Bankens högsta depositionsränta
och tillämpas vid inträffande ränteförändring
den nya räntesatsen omedelbart utan före-
gående uppsägning. (S. T. A. 68017)

Sparkassa 5 1/2 proc.

Aktiebolaget
Stockholms Privat-Assistans.
Bank- & Hufvudkontor
16 Regeringsgatan 16.

GÖTEBORGS

KEX
Enda i landet
Efter Engelsk metod
Kongl. Hofleverantör
Guldmedalj
1891 * 1896 * 1897

Fru Sofia Larsson, Jönköping.
"ÖRTMIXTUR" för magsjukdom.
Har rönt exemplös framgång. Flera tu-
sen människor välsigna den. Rekommenderas
af läkare och barnmorskor. 6 fl. på
en sats kosta 4: 40 pr sats. Sändes på järn-
väg mot efterkräf, på båtar endast då den
är förut betald. Uppgif den sort, som önskas.
Endast hel sats sändes.
Nr 1. Hellsöande för kronisk förstoppning,
magkatarr m. m.
Nr 2. Hellsöande för magsyra, kolik,
gallsten m. m.
Nr 3. Bindande för tarmkatarr, diarré
m. m. — Jönköping i januari 1899.
Återförsäljare för Sthlm Ernst Folke,
Karlaplan 1. Allm. 5730. Riks 2016.
Sofia Larsson, Östra Storgatan 63,
Jönköping. Rikstelefon.

TILL hushållsskola, pensionat för som-
margäster eller familjebostad uthyres på
länge eller kortare tid
Strands villa vid Bråviken,
omfattande 2 kök, 2 källare, 17 rum, hvaraf 12
med direkta utgångar till rymliga korridorer.
Stall, vagnshus, växthus, badhus, lusthus,
ångbåtsbrygga, telefon och c:a 4 tunnland
trädgård åtfölja.
Åfstånd en half mil till Norrköping eller
Åby järnvägsstation. Årlig hyra kronor 1,200.
Vidare meddelar Herstabergs gård på
Norrköping.